

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* О. Рябокони, Т. Гранчак. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 82
(03 листопада 2014 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	8
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	26
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	29
ПОЛІТИКА	44
ЕКОНОМІКА	52
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	55

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звернення Президента України

Дорогі співвітчизники!

Останніми днями сталося кілька важливих подій, приємних і не дуже, які так чи інакше пов'язані між собою. Як Президент, хотів би висловити свою позицію з цих питань. Після того, як ми ще в червні добилися підписання Угоди про асоціацію з ЄС, після того, як у вересні Верховна Рада та Європарламент одночасно її ратифікували, 1 листопада виконання цієї угоди розпочалося офіційно. Я вас всіх вітаю з цим.

Я ніколи і нікому не дам зупинити нашого поступу в бік Європи. Стремління українців до ЄС визначено самою нашою природою як європейського народу. А боротися з самою природою – абсолютно безглуздо.

Символічно, що саме цими днями українці остаточно та безповоротно підтвердили свій європейський цивілізаційний вибір. Центрвиборчком майже завершив попередній, електронний, підрахунок. Він, подібно екзит-полам, підтвердив, що конституційна більшість виборців схвалила курс на Європу. І саме за таку громадянську позицію я глибоко вдячний вам, українським виборцям.

Рівно, як і за ту високу вашу довіру, яка дозволила партії «Блок Петра Порошенка» отримати найвищий кредит довіри на виборах. Від Блоку за списком та в округах обрано 132 народних депутати. Це значно більше, ніж від будь-якої іншої політичної сили.

«Народний фронт», який став другим за кількістю мандатів, «Самопоміч», що фінішувала третьою. Радикальна партія і «Батьківщина», котрі подолали п'ятивідсотковий бар'єр – всі вони разом мають стати учасниками проєвропейської коаліції. Але створювати коаліцію – це не робота Президента. В європейській практиці ініціатива у формуванні коаліції належить тій політичній силі, яка набрала найбільшу кількість депутатів на виборах. Я впевнений, що Блок Порошенка з цим завданням гідно впорається.

Коаліція, згідно з Конституцією, має запропонувати Президенту для внесення на затвердження новообраною Верховною Радою кандидатуру Прем'єр-міністра. Майбутня фракція партії «Блок Порошенка» вже відгукнулася на мою ініціативу підтримати Арсенія Яценюка на посаду глави нового уряду. Але принциповим для них питанням при цьому є спільне узгодження європейського зразка коаліційної угоди, проект якої вони вже запропонували партнерам і суспільству.

Європейській політичній культурі притаманні дуже детальні коаліційні угоди, де план дій розписаний ледве чи не поденно. Коаліційна угода – це контракт коаліції з країною. Він не може бути коротким папірцем на три сторінки. Днями я розмовляв з німецьким Канцлером Ангелою Меркель. У Німеччині склалася тривала історія коаліційного урядування. І досвід

свідчить, сказала мені пані Меркель, що чим товще угода, тим довше працює коаліція.

Щодо складу самого уряду, то Кабінет Міністрів потребує повного оновлення! Звільнення від непрофесіоналізму та корупційних пут партійно-квотного принципу. Він має формуватися винятково на професійній основі. І почати, нарешті, впроваджувати реформи, спираючись на парламент, оновлений більше, ніж на половину.

Дорогі співвітчизники!

Вибори 26 жовтня важливі ще і тим, що вони відбулися і на звільненій частині Донеччини та Луганщини. За 17 років, протягом яких на Донбасі панував клан Януковича, в регіоні забули, що таке чесне голосування. Вперше за такий тривалий час громадяни України, які живуть в двох найсхідніших областях, своїх посланців до Верховної Ради обирали вільно, на конкурентній основі. Ті, кого вони обрали і підтримали, скажу прямо, здебільшого не герої нашого часу. Хоча важливо, що всі вони стоять на позиціях єдності України. Я поважаю вибір вільної частини Донбасу, зроблений на виборах до Верховної Ради України 26 жовтня. Будучи Президентом всіх українців, готовий до діалогу з тими, кого вони обрали.

Та повною протилежністю голосуванню 26 жовтня є вчорашні псевдо-вибори на частині Донбасу. Тій, що, на жаль, поки що підконтрольна бойовикам. Цей фарс під дулами танків і автоматів нічого спільного не має з волевиявленням. І виборами, за визначенням, називатися не може.

Бандити, терористи та інтервенти можуть себе коронувати як депутати, прем'єри, міністри. Та хоч як королі чи імператори. Але щоб вони не почепили собі на голови, вони так і залишаться окупантами, злодіями, бойовиками. Україна ніколи не визнає так звані «вибори» 2 листопада. Ми не можемо поважати вибір, якого не було і нема, – ані фактично, ані юридично. Не визнає і ніколи не визнає так званих «виборів» жодна країна світу, яка поважає себе і міжнародне право. Фарс вже засудили ЄС, США, десятки наших країн-партнерів. А речник німецького уряду вже сьогодні заявив, що не може бути й мови про скасування санкцій проти Росії.

Псевдо-вибори є грубим порушенням Мінського протоколу від 5 вересня. Мінський протокол передбачає проведення в окремих районах Донбасу дострокових місцевих виборів винятково і тільки на основі законів України. Ми цю можливість їм давали. Выборчий фарс 2 листопада ставить під величезну загрозу зриву весь мирний процес, старту якого ми добилися ціною колосальних надзусиль. Він істотно погіршує ситуацію на Донбасі. Відповідальність за це цілком і повністю лягає на виконавців, організаторів і замовників псевдо-виборів.

Україна неухильно дотримується духу і букви Мінського протоколу. На фоні грубого його попрання іншими сторонами ми маємо внести корективи в свій план дій. Нову ситуацію, що склалася, сьогодні я вже обговорив з міністром оборони. Завтра проведу засідання Ради національної безпеки і оборони, де всебічно проаналізуємо обстановку, внесемо необхідні зміни в

сценарії наших дій – виходячи як з оптимістичних, так і песимістичних прогнозів.

Одне із питань, яке я винесу на розгляд РНБО, – скасування закону про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донеччини та Луганщини. Свого часу цей закон виконав надзвичайно важливу роль в зупиненні зовнішньої інтервенції, мобілізації підтримки світом Мінських мирних домовленостей, ширості намірів України щодо деескалації ситуації на Донбасі. Ми продемонстрували мешканцям Донецької і Луганської областей і зовнішньому світові щире прагнення Києва до політичного врегулювання. Таку можливість бойовики відкинули. Проведення псевдовиборів торпедувало закон і різко загострило ситуацію на Донбасі. Ті широкі повноваження, які передбачав закон, ми готові надавати лише легітимно обраним органам місцевого самоврядування. А не бандитам, які самі себе вінчають на царство.

При цьому децентралізація залишається в нашому арсеналі як ключовий елемент політичного врегулювання на Донбасі. Ми готові будемо ухвалити новий закон – при поверненні всіх сторін до виконання Мінського протоколу. У разі припинення вогню, створення буферної зони, встановлення контролю за кордоном. І зрозумілих кроків, які б означали задній хід бойовиків у питанні про так звані «вибори» 2 листопада.

Новий закон передбачатиме чіткі межі районів з особливим порядком місцевого самоврядування у чіткій відповідності з Мінськими домовленостями. І бюджетну децентралізацію, яка зніме подразливе питання, хто ж кого годує. Вона дозволить цим районам самим на основі власних ресурсів відповідати за своє фінансування. Кожному – по труду.

Міжнародний фонд, який буде наповнюватись в том числі і при участі закордонних партнерів, повною мірою забезпечить відновлення інфраструктури Донбасу за умови відновлення там української влади, миру, спокою і безпеки. З часом запропоную парламенту ухвалити закон про створення там вільної економічної зони із спеціальним режимом торговельних відносин з Євросоюзом та Росією.

Незважаючи на провокації, дипломатичний шлях врегулювання для українського керівництва залишається пріоритетом. Але водночас ми продовжимо інтенсивне зміцнення нашої обороноздатності на випадок, якщо події будуть розвиватися всупереч нашим бажанням. Це питання теж розглядатиметься завтра на засіданні РНБО.

Я вірю в нашу єдність і в нашу перемогу. Бо за нами правда.

Слава Україні!

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/31534.html>). – 2014. – 3.11).*

Спільна заява президентів України, Європейської Ради та Європейської Комісії з нагоди початку тимчасового застосування Угоди про асоціацію

Ми вітаємо початок тимчасового застосування важливих частин Угоди про асоціацію між Україною та ЄС із 1 листопада 2014 року. Це відповідає прагненням українського народу, який засвідчив свою підтримку тіснішим відносинам з Європейським Союзом, у тому числі зовсім нещодавно під час парламентських виборів 26 жовтня.

Угода про асоціацію стане ключовим інструментом реалізації за підтримки ЄС дуже необхідних реформ в Україні протягом наступних років. Тимчасове застосування охоплюватиме такі важливі сфери, як верховенство права, боротьба зі злочинністю та корупцією, а також посилене секторальне співробітництво. Інавгураційне засідання Ради асоціації, яке визначить пріоритети і започаткує процес моніторингу імплементації Угоди, відбудеться до кінця поточного року.

Ми також вітаємо продовження терміну дії автономних торговельних преференцій ЄС для України до кінця 2015 року та підтверджуємо важливість належної підготовки до тимчасового застосування торговельних положень Угоди з 1 січня 2016 року.

Ми сподіваємося на швидке завершення процесу ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом всіма державами-членами ЄС у відповідності до національних процедур.

Угода сприятиме процвітанню та стабільності на нашому континенті та створить нові можливості для регіонального співробітництва між Україною та її сусідами.

ЄС зобов'язується підтримувати Україну на її шляху до сучасної європейської демократії. Угода про асоціацію не є кінцевою метою співробітництва між Україною та ЄС (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/31528.html>). – 2014. – 31.10).*

Коментар МЗС України щодо початку тимчасового застосування Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

1 листопада 2014 р. Україна та ЄС починають тимчасове застосування Угоди про асоціацію, яке стало можливим після завершення необхідних внутрішніх процедур, зокрема ратифікації Угоди Верховною Радою України та Європейським Парламентом, а також схвалення відповідного рішення Радою ЄС.

Угода про асоціацію є масштабним та комплексним документом, який охоплює сфери, що знаходяться в компетенції як європейських інституцій,

так і держав-членів ЄС. Режим тимчасового застосування може поширюватися лише на ті сфери Угоди про асоціацію, які стосуються виключної або змішаної компетенції ЄС, оскільки застосування Угоди в інших сферах вимагатиме її ратифікації парламентами держав-членів ЄС.

Таким чином, відповідно до ст. 486 Угоди та з урахуванням рішення Ради ЄС від 29 вересня 2014 р. обсяг тимчасового застосування охоплює окремі статті/глави розділів «Політичний діалог і реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері закордонних справ та політики безпеки», «Юстиція, свобода та безпека», «Економічне та галузеве співробітництво», «Фінансове співробітництво», «Інституційні, загальні та прикінцеві положення» (перелік додається).

Відповідно до тристоронніх домовленостей Україна – ЄС – РФ на міністерському рівні від 12 вересня ц. р. сторони передбачили відтермінування початку функціонування поглибленої та всеохоплюючої ЗВТ до кінця 2015 р. Україна має намір належним чином використати цей час для практичної підготовки до повноцінного започаткування поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі. Важливим у цьому контексті є ухвалене Європейським Союзом 24 жовтня 2014 р. рішення щодо продовження терміну дії автономних торговельних преференцій для України, які діятимуть до початку застосування положень про ЗВТ і, фактично, означають одностороннє надання з боку ЄС передбачених Угодою про асоціацію тарифних та нетарифних преференцій для українських товарів.

До завершення процесу ратифікації цієї Угоди усіма країнами-членами ЄС правовідносини між Україною та ЄС, які не охоплені тимчасовим застосуванням, продовжуватимуть регулюватися відповідно до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС від 14 червня 1994 р. Це, зокрема, стосується наближення українського законодавства до *acquis* ЄС відповідно до ст. 51 УПС, наприклад у сферах державних закупівель, конкуренції, технічних правил і стандартів, транспорту, фінансових послуг тощо. Крім того, залишається чинним схвалений сторонами у 2009 р. Порядок денний асоціації Україна – ЄС як спільний інструмент підготовки та виконання Угоди про асоціацію. З урахуванням сучасних умов невдовзі планується його оновлення.

Українська сторона вітає початок ратифікації Угоди про асоціацію окремими державами – членами ЄС (Румунія, Латвія, Литва, Болгарія, Мальта, Словаччина) і розраховує на швидке завершення цього процесу з тим, щоб Угода якнайшвидше набрала чинності в повному обсязі.

Довідково: відповідно до рішень Ради ЄС від 17.03.2014 р. №2014/295/EU, від 23.06.2014 р. №2014/668/EU та від 29.09.2014 р. №2014/691/EU) з 1 листопада 2014 року тимчасово застосовуються такі розділи/статті Угоди:

- Розділ I «Загальні принципи»;
- Розділ II «Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики»;

стаття 4 «Цілі політичного діалогу», стаття 5 «Форуми для проведення політичного діалогу», стаття 6 «Діалог та співпраця з питань внутрішніх реформ»;

– Розділ III «Юстиція, свобода та безпека»: стаття 14 «Верховенство права, повага до прав людини та основних свобод», стаття 19 «Рух осіб»;

– Розділ V «Економічне та секторальне співробітництво»:

– Глава 1 «Енергетична співпраця, включаючи ядерні питання» (за виключенням статті 338 (к) (щодо просування Механізму спільного запровадження Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату 1997 року), статей 339 (щодо обміну інформацією та досвідом) та 342 (щодо співпраці у сфері цивільного використання ядерної енергії);

– Глава 6 «Довкілля» (за винятком статей 361 (сфери співпраці), 362 (1) (с) (планування подолання наслідків стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій), 364 (співпраця у сфері цивільного захисту), 365 (а) (розвиток всеосяжної стратегії у сфері навколишнього середовища) та 365 (с) (розвиток та імплементація політики з питань зміни клімату);

– Глава 7 «Транспорт» (за винятком статті 368 (3) (обмін інформацією і спільну діяльність на регіональному та міжнародному рівнях), 369 (а) (розвиток сталої національної транспортної політики) та (d) (приєднання до відповідних міжнародних транспортних організацій та угод). При цьому посилення у статті 369 (с) на «розвиток стратегій фінансування на стратегій фінансування, спрямованих на утримання, усунення перешкод у пропускній здатності та розвиток неповної інфраструктури» не створює будь-яких фінансових зобов'язань для держав-членів ЄС;

– Глава 12 «Фінансові послуги»;

– Глава 17 «Сільське господарство та розвиток сільських територій» (за винятком статті 404 (h) щодо посилення гармонізації з питань, які обговорюються в рамках міжнародних організацій);

– Глава 18 «Політика у галузі рибальства та морська політика» (за виключенням статті 410 (b) (ініціативи щодо перевірки та контролю рибальської діяльності шляхом використання необхідного обладнання для спостереження), 411 (співробітництво щодо інтегрованої морської політики);

– Глава 20 «Захист прав споживачів»;

– Глава 26 «Співробітництво з питань громадянського суспільства»;

– Глава 28 «Участь в програмах та агентствах ЄС»;

– Стаття 353 щодо поступового наближення до структури оподаткування, визначеної у праві ЄС;

– Стаття 428 щодо поступового наближення законодавства та практики до принципів права ЄС, зокрема у сфері інфекційних хвороб, служби крові, трансплантації тканин і клітин, а також тютюну;

– Розділ VI «Фінансове співробітництво та положення щодо боротьби із шахрайством»;

– Розділ VII «Інституційні, загальні та прикінцеві положення» за виключенням статті 479 (1) у тій мірі, в якій положення цього Розділу

обмежені для забезпечення тимчасового застосування цієї Угоди як визначено у вербальній ноті;

– Додатки XXVI, Додаток XXVII (за винятком ядерних питань), Додатки XXVIII-XXXVI (за винятком пункту 3 в Додатку XXXII), XXXVIII-XLI, XLII та XLIV, а також Протокол III.

Тимчасове застосування Розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» має розпочатися з 1 січня 2016 року після здійснення стороною ЄС відповідної нотифікації згідно зі статтею 486 Угоди (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247723148&cat_id=244277212)). – 2014. – 1.11).

Президент України П. Порошенко затвердив Статут і малюнок ордена Героїв Небесної Сотні

Про це йдеться в указі № 844/2014 від 3 листопада.

Орден Героїв Небесної Сотні будуть присвоювати за громадянську мужність, патріотизм, відстоювання конституційних принципів демократії, прав і свобод людини, активну благодійну, гуманістичну, громадську діяльність в Україні, самовіддане служіння українському народові, проявлену під час Революції гідності (листопад 2013 – лютий 2014 року), а також інших подій, пов'язаних із захистом незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України.

Повідомляється, що Орден виготовлений зі срібла (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/245988.html>)). – 2014. – 3.11).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, зав. відділом СІАЗ НБУВ

«Вибори» на Донбасі: імовірні наслідки для України

2 листопада на підконтрольних бойовикам територіях Луганської та Донецької областей відбулись невизнані міжнародним співтовариством, але підтримані Росією «вибори» лідерів «ДНР» і «ЛНР».

Цілком передбачувано у Донецьку найбільше голосів набрав нинішній лідер сепаратистів О. Захарченко. В Луганську, відповідно, переможцем став І. Плотницький, який останнім часом очолює сепаратистів «ЛНР».

Відповідно до заяви Президента П. Порошенка, Україна «псевдовибори» не визнає, а Служба безпеки України заявила про відкриття кримінального провадження за фактом проведення виборів в незаконні органи влади самопроголошених Луганської та Донецької народних республік. Як відзначили у відомстві, проведення так званих «виборів» 2 листопада суперечить встановленому Конституцією та законами України порядку виборів органів влади, і, як повідомляється, «містить ознаки здійснення дій, спрямованих на захоплення державної влади».

Країни Заходу, які беруть участь у спробах врегулювання конфлікту на Сході України, у свою чергу, не вважають організовані сепаратистами «вибори» легітимним волевиявленням, оскільки це голосування порушує мінські домовленості.

Більше того, напередодні проведення голосування глава представництва Євросоюзу в Росії В. Ушацкас не виключив, що визнання Москвою «виборів» в самопроголошених ДНР і ЛНР може привести до нових санкцій щодо Росії.

«Це не буде сприяти тій зацікавленості, яку ми маємо в ЄС, щоб переглянути санкції, і, я боюсь, це може спричинити за собою наступні негативні наслідки, яких ми хотіли б уникнути, – зазначив В. Ушацкас. – Ми спантеличені тим, що Росія готова визнати і направити спостерігачів на вибори, які призначені самопроголошеними властями і які суперечать мінським домовленостям».

Цей крок навряд чи буде сприяти деескалації ситуації та відновленню довіри з виконання домовленостей, заявив постпред ЄС. За його словами, ситуація на Сході України набуває рис замороженого конфлікту. «Від чого не виграє ніхто – ані місцеві жителі, ані росіяни, ані відносини Євросоюзу з Росією», – підкреслив В. Ушацкас.

Москва ж заздалегідь оголосила про те, що визнає легітимними результати голосування на підконтрольних сепаратистам територіях. Відповідна заява російського МЗС по факту завершення «виборів» поставила крапку в цьому питанні. Глава російського МЗС С. Лавров і прес-секретар президента Росії Д. Песков заявили, що вибори відповідають Мінському протоколу і повідомили про готовність Москви визнати їх результати. За ходом голосування спостерігали депутати Держдуми Росії від трьох фракцій. «На Донбасі необхідно найближчим часом створити повноцінні органи управління для того, щоб потім почати займатися вирішенням нагальних питань щодо забезпечення правопорядку і життєдіяльності», – йдеться в заяві російського МЗС.

Понад це, Москва (у відповідь на заяви головного дипломата ЄС Ф. Могеріні та попередження з Берліна) озвучила досить однозначний сигнал – заради миру «вибори» краще визнати.

«Європа має визнати вибори у ДНР та ЛНР, якщо зацікавлена у вирішенні конфлікту в Україні», – заявив посол Росії до ЄС Росії В. Чижов.

Дипломат також висловив сподівання, що у Європи достатньо «здорового глузду», щоб не запроваджувати проти Росії нових санкцій.

В оцінках і коментарях експертів з приводу причин та наслідків проведення «виборів» у самопроголошених республіках Донбасу можна виокремити дві основні версії.

По-перше, псевдовибори мають легітимізувати т. зв. ДНР і ЛНР як повноцінні суб'єкти міжнародних відносин. Як зазначав раніше заступник генерального секретаря Громадської палати РФ С. Орджонікідзе, вибори в самопроголошених Донецькій і Луганській народних республіках є логічним продовженням правового будівництва незалежних територій.

«На сьогоднішній день ДНР і ЛНР де-факто є незалежними республіками, на які не поширюється право України. В основі цього – підсумки референдуму, який був проведений в республіках 11 травня, і на якому люди висловилися за незалежність. Тому вибори 2 листопада – це логічне продовження правового будівництва двох самопроголошених республік», – сказав він.

С. Орджонікідзе навів й інші аргументи, які говорять на користь легітимності республік. «З точки зору міжнародного права легітимним є той уряд, який ефективно керує своєю територією, незалежно від статусу, який йому приписують ззовні. Звідси якраз і витікає, що Донецька і Луганська народні республіки легітимні», – зазначив він.

Представник Громадської палати зауважив, що «Київська влада вже визнала легітимність республік, адже підписала з ними Мінський договір. Сам факт підписання цього меморандуму є фактом визнання республік. Адже договір був підписаний Києвом з одного боку, і представниками ДНР і ЛНР – з іншого». При цьому чиновник вважав за доцільне не акцентувати уваги на тому, що Документ був підписаний з боку Росії офіційною особою – послом Росії в Україні М. Зурабовим, а з боку України – екс-президентом Л. Кучмою, який виступив переговорником від чинної української влади, водночас до самої влади не належить.

Про те, що підписання Мінського протоколу не свідчить про легітимізацію угруповань «Донецька народна республіка» і «Луганська народна республіка», які влада України визнає терористичними, заявили згодом і в українському МЗС. «Факт підписання цього протоколу жодним чином не є легітимізацією цих формувань», – сказав речник МЗС Є. Перебийніс. За його словами, в тексті документа немає жодних згадок «ЛНР» і «ДНР», а сам документ ґрунтується на мирному плані Президента з дотриманням принципів територіальної цілісності та суверенітету України.

Отже, для Росії проведення «виборів» у самопроголошених республіках має стати чинником тиску на Київ для визнання останнім легітимності і політичної суб'єктності «ДНР» і «ЛНР».

На підтвердження такої версії свідчить зокрема оперативна заява лідера самопроголошеної «ЛНР» І. Плотницького, який переміг на «виборах» 2

листопада, про те, що «влада ДНР» готова до діалогу з Києвом і ніколи від нього не відмовлялась.

«Ми завжди були готові до діалогу. Ми ніколи не відмовляли в діалозі. Це вони дозволяли собі робити вигляд, що вони законні, а ми незаконні. Це не так», – заявив І. Плотницький на прес-конференції за результатами голосування 2 листопада.

Метою такої «легітимізації» може бути реалізація «придністровського сценарію» з консервацією конфлікту на Донбасі на тривалий час, або «кримського сценарію» з наступним приєднанням цих територій до Російської Федерації.

На користь першого схиляється російський експерт, экс-радник президента В. Путіна А. Ілларіонов. На його переконання, «головна мета – легітимізація цієї виразки на території України та подальше використання цього». «Насправді ми добре знаємо, там в “Луганді” є охочі відокремитися від України, що не входить в плани Путіна. І саме прихильників повного відділення від України акуратно або неаккуратно віджимають з метою зробити все можливе, щоб цей сепаратистський анклав залишився в складі України для того, щоб натискати на цю больову точку всякий раз, коли Україна буде намагатися зробити крок до нормального цивілізованого стану в русі до Європі, в участі в системі колективної безпеки.

Це виключно вдала больова точка, яка добре відома по Придністров'ю, по Абхазії, по Південній Осетії, визнання відділення якої від країни для переважної більшості українців, для української політичної еліти є неприйнятним. Це короткий поводок, за допомогою якого можна керувати набагато більшою спільністю, зокрема Україною. Це така кнопка, яку можна натискати кожен раз і з територією якої можуть виникати постійні проблеми і дестабілізація», – вважає експерт.

Про імовірність другого сценарію опосередковано свідчать відомості, які повідомляє у своєму блозі на Facebook політичний оглядач О. Кочетков, стосовно того, що на топографічних картах, які отримують російські військові, Луганська, Донецька, Херсонська, Миколаївська та Одеська області позначені як Росія. Про це, інформує «Хвиля».

«Путін, Шойгу і Лавров вирішили проблему легалізації російських військових, які "заблукали", і виють проти нас при брехливому запереченні участі Росії в конфлікті», – зазначив автор повідомлення.

За його інформацією, «тепер російським військовим, які збираються на "навчання" в Україні, видають нові топографічні карти, на яких Луганська, Донецька, Херсонська, Миколаївська та Одеська області позначені як Росія». «На жаль, це не жарт», – резюмує О. Кочетков.

Також не може не викликати занепокоєння збільшення присутності російських військ на території України. За інформацією керівника інформаційно-аналітичного центру РНБО А. Лисенка, «не припиняється переміщення військової техніки і живої сили противника на територію, тимчасово підконтрольну бойовикам. Присутність російських військових вже навіть не маскується», – зазначив А. Лисенко.

Не виключає повторення «кримського сценарію» експерт з проблем міжнародної безпеки, політолог Є. Жеребецький. На його думку, створення «легальних» органів управління «ДНР» і «ЛНР» може стати лише першим кроком на шляху приєднання цих територій до Росії. Наступним кроком може стати голосування за входження до складу РФ. На переконання Є. Жеребецького, якщо Донбас заявить, що хоче приєднатися до Росії, В. Путін це зробить, адже йому потрібен сухопутний шлях до Криму.

Симптоматичною у зв'язку з цим є заява, зроблена на брифінгу, присвяченому оголошенню результатів голосування, яке відбулось 2 листопада, т. зв. главою ЦВК «ДНР» Р. Дягіним: «Вибори пройшли легітимно і без істотних порушень, які могли б вплинути на підсумки виборів. Тепер ми маємо легітимну владу. Донбас більше не є частиною України, подобається це комусь чи ні».

Ще далі в своїх заявах пішов лідер т. зв. ЛНР І. Плотницький, який в інтерв'ю телеканалу LifeNews у понеділок, 3 листопада, розповів, що йому хотілося б бачити республіку в складі Росії. За його словами, питання входження «ЛНР» до складу Росії – це одна з цілей на майбутнє.

«Хотілося б увійти до складу Росії. Дуже просто сказати це, але це ще не означає, що ти можеш відповідати. Є таке поняття, постійно чую на нарадах з електрики, – «синхронізація ліній». І це має статися з нашими народами – синхронізація економіки, політики, розуміння і законів. А менталітет і духовність у нас давно синхронізовані, ми давно єдині. Тому входження до складу Росії є всього лише питанням часу», – пояснив він.

Відповідно до другої версії, створення враження народного волевиявлення і формування «легітимних» і «легальних» органів влади в «ДНР» і «ЛНР» має «усунути» підстави для звинувачень з боку західного міжнародного співтовариства Росії у дестабілізації ситуації на Сході України. А відтак – «усунути» і причини для санкції. Тобто «вибори» в самопроголошених республіках мають створити умови для «гідного» виходу із ситуації із санкціями щодо РФ країн ЄС і США. При цьому Росія отримує абсолютно легальні, з її точки зору, підстави для постачань в регіон своєї військової техніки та військовослужбовців.

У зв'язку з цим показово, що, за інформацією багатьох ЗМІ, підкріпленою відео, викладеним на YouTube, на Донбас вже перекидаються нові російські військові угруповання. У штабі антитерористичної операції також зазначають, що кордон України перетнули тисячі солдат та одиниць військової техніки РФ, включаючи танки, БТРи та навіть системи ПВО.

«Сказати, що Росія ввела війська – це нічого не сказати. Протягом останніх двох днів кількість російської військової техніки і особового складу армії РФ на Донбасі зростає в десятки разів. За попередніми підрахунками, більшість сил російської армії, які знаходилися на кордоні з Україною, тобто біля дільниць, контрольованих бойовиками, увійшли на Донбас. Це тисячі солдат і сотні одиниць техніки.

Зараз, за даними розвідки, техніка розосереджена на марші в напрямку Маріуполя, Дебальцеве, Луганська. Підрозділи російської армії, що увійшли

до міста, не мають знаків розрізнення. Тобто фактично Росія ввела свою армію на Донбас», – поінформували в штабі АТО.

На тому, що визнання Росією «виборів» в «ДНР» і «ЛНР» свідчить про її підготовку до бойових дій, наголошував відомий російський опозиціонер Б. Немцов.

«Дуже хочу помилитися, але відео з Донецька та повідомлення звідти неспростовно доводять, що на Схід України Володимир Путін в останні дні ввів нові бойові частини», – написав політик на своїй сторінці в Facebook.

«Маніакальний бажання визнати вибори в "ДНР" і "ЛНР", які суперечать мінським угодам, також свідчать про підготовку до бойових дій. Партія війни хоче взяти реванш за провал проекту Новоросія. Треба готувати новий Марш Миру. 50 тисяч людей, які вийшли в вересні, його зупинили», – написав Б. Немцов.

Примітним у зв'язку з такими пропущеннями є коментар з приводу проведення сепаратистами «виборів» на Донбасі першого заступника голови комітету з міжнародних справ Л. Калашникова (КПРФ), який не виключив можливості розширення кордонів «ДНР» і «ЛНР». Так, Л. Калашников вважає, що в разі визнання результатів виборів в республіках Росія повинна більш активно допомагати їм в налагодженні мирного життя. Він висловив упевненість, що «Росія визнає вибори». «Це, безумовно, призведе до легітимізації влади республік, чого не хочуть сьогоднішні українські власті», – сказав парламентарій.

На думку політика, в разі визнання Росією виборів, «буде недалеко і до визнання самих республік». «При цьому поки не важливо, чи будуть вони залишатися в нинішніх кордонах або, зрештою, займуть своє природне положення в колишніх географічних рамках», – уклав Л. Калашников.

Глава правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко своєю чергою звертає увагу на ризик ескалації конфлікту, пов'язаний з цими «виборами». За його прогнозами, українська сторона визнавати ці «республіки» не буде, і якщо ж не зараз, то через деякий час вони все одно зроблять спробу розширення сфери свого впливу. «З цієї причини, на жаль, ризик відновлення конфлікту є достатньо великим», – каже політолог.

На думку В. Фесенка, підтримкою виборів Росія, по суті, бере на себе відповідальність за зрив мінських домовленостей, тому що проведення «виборів» в «ДНР» і «ЛНР» прямо суперечить цим угодам. Адже у Мінському протоколі від 5 вересня чітко записано, що «вибори» повинні відбутися на початку грудня, і це мають бути вибори до місцевих органів самоврядування за українським законодавством.

За словами політолога, Росія хоче реалізувати свою мету – легалізацію «республік» (це спроба забезпечення їх формальної легітимності) через аргумент, що ці республіки були підтримані виборцями, які віддали за них свої голоси.

Проте, переконаний В. Фесенко, «вибори» заганяють в глухий кут весь мінський переговорний процес. Єдине, що буде можливо після них –

продовження зусиль з припинення вогню в регіоні. Але, по суті, Росія буде рухати переговорний процес до заморожування конфлікту.

Також експерт не виключає, що Росія через «вибори» буде тиснути на Україну і Європу з тим, щоб налагодити прямий діалог між офіційним Києвом і сепаратистами. В. Фесенко вважає не випадковим наголос В. Путіна в останній телефонній розмові з Федеральним канцлером Німеччини А. Меркель на необхідності відновлення мінських переговорів, але після проведення виборів 2 листопада. За висновком політолога, це опосередковано свідчить про те, що росіяни хочуть змусити європейців, а потім і Україну, вести переговори з сепаратистами.

Для України такий варіант означатиме її вихід де факто з переговорного процесу і виведення справжніх переговорів стосовно долі України на рівень Росія – Захід (у більш глобальному варіанті – ЄС і США, у регіональному – тільки ЄС). Власне те, чого домогалась Росія від початку Майдану, наголошуючи на несамостійності України і спровокованості всієї ситуації технологіями США.

П. Жебрівський, колишній нардеп, який бере участь в бойових діях на Сході України, вважає, що після «виборів» на фронті ситуація може серйозно загостритися, натомість для звичайних людей Донбасу нічого після «виборів» 2 листопада не зміниться.

«Існує кілька варіантів, до чого ці “вибори” можуть привести. Одним з них, безумовно, є загострення ситуації на фронті. Важливо відзначити, що проведення виборів в ЛНР і ДНР проходить під патронатом Російської Федерації, а також російської армії. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що Путін вирішив попросту наплювати на Мінські угоди, що може привести до серйозного загострення ситуації», – зазначив П. Жебрівський.

«Для місцевих жителів це нічого значити не буде. Вони як мерзли, так і будуть мерзнути, навіть ще більше. Їжі як не було, так і не буде. Для людей по цій частині не зміниться нічого. Однак протистояння між бандформуваннями, які конкурують, тільки посиляться. Приміром, між представниками “Православної Армії” та ЛНР Плотницького.

Крім того, той же Бес юрисдикцію Донецька фактично не визнає і, природно, спроба побудувати хоч якусь ієрархію або ж вертикаль управління попросту призведе до того, що бандформування, що не визнають верховенство донецьких, почнуть активно пручатися. Стаханов і Червоний Луч ці вибори також не визнає, оскільки козачки фактично вже оголосили власну козацьку республіку, а будь-яких особливих комунікацій з обласними у них просто немає», – вважає экс-депутат.

«Торпедуванням мінських домовленостей» назвав псевдовибори в «ДНР» і «ЛНР» політичний аналітик О. Палій. «Можливо, це просто, щоб Україна повністю від них відмовилася. Зараз Росія їх порушує, але заявляє, що виконує їх. Для чого це робиться? Можливо, для того щоб Україна сама перша вийшла з цих угод. Але вся аргументація Росії – брехлива, і це очевидно для всього світу. Ми бачили і заяви представників ЄС про можливість введення нових санкцій, якщо Росія визнає результати цих

виборів, і заяви генерального секретаря ООН і безлічі міжнародних гравців з цього приводу. Тобто Росія в результаті визнання виборів залишиться в ізоляції, отримає чергові санкції.

Але заради чого все це? Можливо, як я вже сказав, щоб Україна відмовилася від цих домовленостей, щоб Росія могла і далі продовжувати війну. А, можливо, Росія вважає, що якщо вибори в ДНР і ЛНР пройдуть за українським законодавством, то це означатиме початок інтеграції цих територій до складу України. А їй треба показати два рівнозначних суб'єкта: Україна і ці самопроголошені республіки. З точки зору міжнародних позицій і авторитету Росії, все що відбувається – це, безумовно, колапс довіри до Росії як такої. Але вона на це свідомо йде. Ми повинні розуміти, що будь-які слова і запевнення Росії не варті абсолютно нічого», – констатує експерт.

Щодо України, то, на думку О. Палія, для неї особливих наслідків «вибори» у самопроголошених республіках не матимуть. Адже вони просто зафіксували «статус кво»: наявність сепаратистських анклавів на території України та міжнародні санкції щодо Росії. За умови проведення повномасштабних реформ в Україні, час гратиме на її користь, адже ціна, яку платить Росія за дестабілізацію ситуації на Донбасі, в умовах санкцій зростатиме. Росію це не стримає, але її це виснажить, а отже – дасть шанс Україні вистояти в нинішньому протистоянні.

Вирішення конфлікту на Сході України може тривати 3-4 роки, вважає радник голови Служби безпеки України М. Лубківський, підкреслюючи, що Україна може виграти цю війну «хорватським варіантом», коли війну, що тривала з 1991 р. по 1995 р. Хорватія закінчила в результаті «двох успішних спецоперацій». «Хорватський варіант» згадує і А. Ілларіонов, за словами якого «чим далі, тим більше буде складатися таке враження, що при необхідній підготовці, при реорганізації збройних сил, при забезпеченні накопичення необхідних боєприпасів, озброєння, можна повторити операцію, яку свого часу провели хорватські частини в Хорватії та Боснії, провівши блискавичну операцію з очищення окупованих раніше сербськими військами територій, які належали і до Хорватії, і до Боснії».

Вітчизняні і зарубіжні політики і оглядачі погоджуються в тому, що ситуація на Донбасі настільки складна, що швидкого її розв'язання виключно військовими або дипломатичними методами очікувати не доводиться.

При цьому на нинішньому етапі на перший план для України висуваються питання переоснащення армії, ефективного управління, розробки нової військової доктрини та економічного реформування
(Матеріал підготовлено з використанням інформації джерел:
<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3439292-na-donbasse-zavershylysvybory-v-dnr-y-lnr>. - 2014. - 3.11;
http://tvi.ua/new/2014/11/02/henshtab_rf_pryyednav_do_rosiyi_pyat_oblastey_u_krayiny_bloher. - 2014. - 2.11;
<http://uapress.info/uk/news/show/45616>. - 2014. - 2.11;
<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/nemcov-zhelanie-rf-priznat-vybory-v-dnr-i-lnr-svidetelstvet-o-podgotovke-k-boevym-deystviyam-566005.html>. - 2014. - 2.11;
[15](http://www.profi-forex.org/novosti-mira/novosti-</i></p></div><div data-bbox=)

sng/ukraine/entry1008233010.html. - 2014. - 31.10;
http://ua24news.com/politika/45154-vibori-v-dnr-i-lnr-naslidki-dlia-donbasy-ta-ukraini-dymki-ekspertiv.html. -2014. - 30.10; http://www.profi-forex.org/novostimira/novosti-sng/ukraine/entry1008233010.html. - 2014. - 31.10;
http://gordonua.com/day_question/vybory-v-dnr.html. - 2014. - 3.11;
http://gazetavv.com/news/policy/1415016884-glava-tsik-dnr-zayavil-что-donbass-bolshe-ne-ukraina.html. - 2014. - 3.11;
http://frazua/news/03.11.14/210029/novoizbrannyu_glava_lnr_uzhe_predupredil_kiev_что_est_processy_v_kotorye_ne_stoit_vmeshivatsya.html. - 2014. - 3.11;
http://tvrain.ru/articles/glava_lnr_zajavil_o_namerenii_vojti_v_sostav_rossii-377560/. – 2014. – 3.11; http://en.ria.ru/world/20141103/195048460/European-Union-Should-Recognize-Donetsk-Luhansk-Elections.html. - 2014. - 3.11).

О. Рябокони, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Подписание «зимнего пакета» газовых поставок между Украиной, РФ и ЕС в оценках экспертов

30 октября в Брюсселе Украина, Российская Федерация и Евросоюз подписали временное соглашение-протокол по вопросу поставок газа до конца марта 2015 года. Документ подписали главы Минэнерго Украины и России Ю. Продан и А. Новак, а также еврокомиссар Г. Эттингер в присутствии президента Еврокомиссии Ж.-М. Баррозу.

Кроме того, «Газпром» и «Нафтогаз Украины» подписали дополнение к контракту, зафиксировав условия поставок российского газа в период до конца марта. Документ подписали глава «Газпрома» А. Миллер и глава «Нафтогаза» А. Коболев.

Новый «зимний пакет» гарантирует поставки природного газа не только в Украину, но и в Европу. «Это важный шаг на пути нашей совместной энергетической безопасности на европейском континенте. Теперь жители Европы не будут мерзнуть этой зимой благодаря достигнутым соглашениям», – заявил председатель Еврокомиссии Ж.-М. Баррозу.

На пресс-конференции по итогам переговоров еврокомиссар Г. Эттингер сообщил, что оплата задолженности перед «Газпромом» и будущих поставок газа в Украину будет осуществлена с помощью Евросоюза и МВФ, а также за счет собственных средств «Нафтогаза». Г. Эттингер перечислил четыре основных источника средств для оплаты газа Украиной. Среди них, кроме действующей программы МВФ, предполагается создать специальный фонд, в который будут внесены 3,1 млрд долл. Третьим источником будет компания «Нафтогаз», которая использует свои резервы. Наконец, ЕС продолжит выделение средств Украине в рамках европейской программы помощи. Г. Эттингер уточнил: «Что касается оплаты будущих поставок газа, которые будут осуществляться на основе предоплаты, и что касается большей части открытых счетов, здесь нет гарантий Евросоюза. Но ЕС несколько месяцев

назад выработал объемную программу помощи, и в этом году поступят еще два транша. Они поступят в бюджет Украины и наряду с другими расходами обеспечат предоставление «Нафтогазу» средств для оплаты старых долгов и оплаты поставляемого газа».

Европейская комиссия письменно закрепила намерение предоставить гарантии финансовой поддержки Украины в части оплаты российского газа, в случае, если Россия в одностороннем порядке не выполнит своих обязательств о соблюдении цены на газ.

Министр энергетики и угольной промышленности Украины Ю. Продан заявил: «Впервые в истории мы подписали обязывающий трехсторонний протокол, и мы уверены, что подпись Европейской комиссии под этим протоколом будет гарантией по его исполнению... Украина, как член Энергетического сообщества, еще раз подтвердила свою настроенность на внедрение европейского законодательства, на достижение компромиссных решений, и мы уверены, что осенне-зимний период будет пройден в нормальном режиме». По его словам, достигнутые договоренности обеспечат как энергетическую безопасность Украины, так и надежный транзит газа в страны ЕС.

Согласно соглашению, «Нафтогаз» в течение ноября-декабря 2014 г. должен изыскать и перевести на счета «Газпрома» около 4,6 млрд долл. для оплаты задолженности за ранее поставленный газ и покупки еще 4 млрд куб. м.

Украина в ближайшее время (первая декада ноября) должна перевести на счета «Газпрома» 1,45 млрд долл. в виде оплаты поставок российского газа в ноябре-декабре 2013 г., и еще 1,65 млрд долл. за поставки в апреле-июне 2014 г. должны быть перечислены до конца декабря текущего года.

Перечисление первого транша задолженности в 1,45 млрд долл. является условием возобновления поставок газа в Украину, которые будут осуществляться в течение ноября-марта по предоплате. В этот период также не будет действовать условие «бери или плати» (take-or-pay).

Согласно подписанному соглашению, «для “Нафтогаза” оплата 3,1 млрд долл. в рамках утвержденного графика платежей означает полную оплату неоплаченных счетов (расчет базируется на цене топлива 268,5 долл. за тысячу кубометров), – говорится в тексте протокола. – Для “Газпрома” оплата 3,1 млрд долл. в рамках утвержденного графика платежей означает частичную оплату счетов «Нафтогазом» за поставленный газ в ноябре и декабре 2013 г. и в апреле, мае, июне 2014 г. в соответствии с контрактом (расчет базируется на условиях контракта)».

Также в протоколе отмечено, что плата за транзит газа будет осуществляться в полном объеме в соответствии с контрактом. Причем «Газпром» должен перечислять средства на счета «Нафтогаза». Транзитная ставка, согласно договору 2009 г., рассчитывается в зависимости от цены на газ и будет составлять около 3 долл. за тыс. куб. м на 100 километров.

Цена закупки газа для Украины на указанный период определяется согласно формуле газового контракта от 2009 г. между правительствами

Украины и РФ и утвержденной 1 ноября правительством РФ скидкой за счет экспортной пошлины: «Подписанным постановлением установлено на временной основе на период до 31 марта 2015 г. особый порядок расчета ставок вывозных таможенных пошлин в зависимости от уровня контрактной цены относительно природного газа, поставляемого с территории Российской Федерации на территорию Украины. Экспортная пошлина будет рассчитываться по следующей формуле: при цене в 333,3 долл. США и выше за 1 тыс. куб. м газа снижение составит 100 долл. США, при цене ниже 333,3 доллара США снижение составит 30 % от такой цены», – сообщается на сайте правительства РФ.

Согласно сообщению главы «Газпрома» А. Миллера, «Нафтогаз Украины» в этот период будет получать в рамках зимнего пакета до 114 млн куб. м. газа в сутки.

В соответствии с формулой контракта и предоставленной скидкой, цена импортируемого из РФ газа в ноябре-декабре 2014 г. составит 378 долл. за тыс. куб. м. По словам Ю. Продана стоимость газа в объеме 4 млрд куб. м. составит 1,512 млрд долл. «У нас есть необходимые средства, чтобы погасить задолженность и оплатить будущие поставки», – заверил министр. В первом квартале 2015 г., по расчетам Ю. Продана, цена составит около 365 долл. за 1 тыс. куб. м.

Комментируя подписанное временное газовое соглашение, председатель правления НАК «Нафтогаз» А. Коболев заявил: «На данный момент у нас являются неоплаченным 11 млрд куб. м. газа. Одним из главных преимуществ нового газового соглашения является то, что мы будем оплачивать часть этого газа по цене 268,5 долларов, а не по цене 400 или даже 500 долларов, которые требовала Россия».

Более того, по его словам, еще одним важным моментом соглашения является отказ от крайне невыгодного условия для Украины «бери или плати». Как известно, с отменой данного невыгодного для Украины пункта страна получила возможность заказывать столько газа, сколько ей необходимо, и не доплачивать в результате временного отказа от поставок. Глава «Нафтогаза» также считает прогрессом то, что Украина получила международные гарантии газового договора от, в первую очередь, Евросоюза. Наконец, председатель газовой компании напомнил, что договор – временный, и его пересмотр начнется уже весной 2015 г. для определения летней цены на газ для Украины. Более того, к концу 2015 г. ожидается решение Стокгольмского арбитража, который поставит точку в газовом споре между Украиной и Россией.

Эксперты энергетической отрасли, отмечая как прогрессивный сам факт достижения временных договоренностей, комментируют их суть довольно критически. Так председатель Комитета энергетической безопасности Украины И. Надеин заявил: «Брюссельские соглашение фактически подтверждает существующий статус-кво, сохраняет все условия, прописанные в действующем контракте между Украиной и Россией. Так что это, скорее поражение. Такие условия “Газпром” предлагал еще в апреле, и

от очередного витка газового войны мы ничего не выиграли. Учитывая зависимость России от украинской газотранспортной системы, можно было добиться гораздо лучших условий. Этого сделано не было. Итог, к которому стремилась Украина, ввязываясь в “газовую войну”, не достигнут. Конечно, тут сказало и внезапное изменение позиции Еврокомиссии – вместо поддержки Украины в газовом конфликте она фактически усилила давление на нас с целью подписания соглашения.

Второй аспект поражения – согласие Украины оперативно погасить задолженность перед “Газпромом”. Учитывая агрессию России против нашей страны, это выглядит странно. Никто в мире никогда не платил агрессорам.

В результате подписания соглашения в таком виде мы лишь отложили проблемы на полгода. Сейчас для Украины приоритет – максимальное снижение потребления газа в стране. Только таким путем мы сможем избавиться от энергетической зависимости от РФ, и приблизить победу на газовом фронте.

Я не считаю достижением и ликвидацию принципа “бери или плати”. Фактически это условие не выполнялось ни Украиной, ни Россией в части объемов транспортировки газа. Более того – почти все страны ЕС в суде уже добились отмены этой нормы, аналогичный иск “Нефтегаза” тоже подан.

Не стоит забывать, что РФ сохранила возможность в любой момент поднять цену газа, и подписанное соглашение ее не остановит. Как известно, любой договор с Россией не стоит бумаги, на которой он написан. Обострение ситуации на востоке Украины может привести к тому, что РФ в одностороннем порядке пересмотрит условия соглашения или вообще признает его недействительным».

«Россия добилась всего, чего хотела, а мы не добились ничего. К сожалению, Европа играет не на нашей стороне», – так прокомментировал брюссельские газовые договоренности бывший уполномоченный Президента Украины по вопросам международной энергобезопасности Б. Соколовский. Он напомнил, что стоимость российского газа в 385 долл. за тысячу кубометров (с учетом падения цен на нефть в ноябре-декабре Киев будет платить 378 долл.) на 20-25 долл. выше цены, по которой Украина закупает газ по реверсу из Европы. Эксперт считает, что это лишь доказывает несправедливость российских требований. «Не забывайте, что путь транспортировки газа из России на Украину значительно короче, чем реверсный путь из Норвегии», – указал Б. Соколовский. По его подсчетам, накопленных в подземных газохранилищах 17 млрд куб. м, вместе с 20 млрд, которые добывает Украина на своей территории, а также топлива, полученного по реверсу из ЕС, вполне могло бы хватить Украине, чтобы пережить зиму вообще без российского газа.

Возможность обойтись без российского газа не исключила и президент исследовательского центра Dixi Group Е. Павленко. Но она считает, что данный прогноз может быть лишь приблизительным, поскольку в Украине рынок потребления газа остается непрозрачным. «К сожалению, отсутствие счетчиков и прозрачной системы учета потребления газа на Украине

заставляет верить тому, что нам на пальцах рассказывают компании и органы власти – кто и сколько потребил», – объяснила Е. Павленко. По ее словам, введение прозрачного учета должно стать одним из первоочередных шагов по реформированию украинского газового рынка

Е. Павленко полагает, что из-за давления ЕС на Украину подписанное в Брюсселе трехстороннее газовое соглашение обеспечило Киеву лишь минимальные уступки со стороны Москвы. Заключение новых договоренностей по истечении срока действия нынешних весной 2015 г. будет зависеть от вердикта Стокгольмского арбитража, в котором Киев оспаривает газовые цены, установленные «Газпромом».

«По моему твердому убеждению, это решение будет в пользу Украины, потому что мы оказались в сетях многих подозрительных бартерных схем, действующих по принципу “ты – мне, я – тебе”», – отметила Е. Павленко. В результате, по ее словам, Украина «много переплачивает россиянам».

По мнению сопредседателя Фонда энергетических стратегий Д. Марунича «соглашение лишь подтвердило тот неизбежный факт, что Украине и России нужно было договариваться о поставках газа. Главный вопрос – почему подписание соглашения так затянулось? Условия, которые оговорены в документе, “Газпром” предлагал еще весной. И тогда подписать соглашение было бы логичней и эффективней. По политическим мотивам Кабинет Министров блокировал переговорный процесс.

По сути, брюссельские соглашения лишь подтверждают условия уже подписанного контракта между “Газпромом” и “Нефтегазом”. Какой был смысл в полугодовом противостоянии – непонятно. Да, задолженность за 2013-2014 года будет погашаться, исходя из цены 269 долл. за тысячу кубометров, но не стоит забывать, что Стокгольмский арбитраж рассматривает взаимные иски Украины и России, и может установить другую цену. Тогда придется доплачивать.

С моей точки зрения, подписанный договор нельзя считать эффективным и позитивным для Украины. Летом можно было добиться больших преференций, “Газпром” предлагал скидку и сверх 100 долл., которые удалось получить сейчас».

«В марте 2015 года, когда Украине нужно будет возвращаться за “круглый стол” с Россией, то под большим вопросом будет участие в переговорах ЕС. Соответственно, появится риторический вопрос – кто выступит посредником между “Нафтогазом” и “Газпром”? Надежды на то, что ЕС будет вечно решать проблемы Украины, развеялись уже по итогам этих переговоров», – отметил в свою очередь член Наблюдательного совета Института энергетических стратегий Ю. Корольчук.

Ю. Корольчук назвал положительными моментами то, что газового компромисса таки удалось достичь и всю зиму 2014-2015 гг. Украина будет с газом. Также могут не волноваться пользователи в Евросоюзе. Евросоюз на этих переговорах выступал сам за себя, а не за Украину, считает эксперт.

Среди минусов он выделил цену, которая, конечно ниже 485 долл. за тысячу кубов, которые Украина платила раньше, но все же не дотягивает до

268,5 долл., о которых украинская сторона говорила в начале переговоров, и даже 326 долл., которые упоминались затем. «Снижение цены на газ с 385 долл. до уровня 378 долл. за 1000 куб. м. – это технический момент, который регулируется формулой цены на газ и никак не зависел от переговоров», – уверен Ю. Корольчук.

«Также Украина согласилась на скидку в 100 долл., которую отчаянно отвергала и против которой возражала. Это же касается и пункта предоплаты за газ, на который согласился “Нафтогаз”», – отметил он.

Но самой большой проблемой эксперт считает то, что Украина исчерпала финансовое терпение и денежные ресурсы, которые предоставляли ЕС и европейские банковские учреждения. Он не исключает, что в дальнейшем ЕС не будет оказывать финансовую поддержку Украине в оплате за газ, а потребует самостоятельно рассчитываться за топливо.

«К сожалению, подобный газовый компромисс был жизненно необходимым для Украины. Но также этот же газовый компромисс будет как болезнь и дальше подтачивать экономику Украины. Поскольку в современных политических условиях рассчитывать на восстановление стабильных газовых отношений Украины и России в ближайшем будущем не стоит», – резюмирует эксперт.

В то же время президент Киевского института энергетических исследований А. Нарбут отметил: «Я бы избегал громких однозначных оценок подписанного соглашения. Называть итог переговоров в Брюсселе победой Украины нужно, если условия отвечают национальным интересам. Пока победы в этом отношении нет, ведь договор подписан на условиях, которые “Газпром” предлагал еще летом.

Назвать поражением я тоже не могу. Россия – очень сложный и специфический партнер, а в данном случае выступает еще и противником Украины. РФ традиционно использует свои энергетические ресурсы как инструмент политического влияния, и в данном случае нужно оценивать именно политическую подоплеку подписанных соглашений.

В целом, результат переговоров можно оценивать как прагматичный. Украине удалось обеспечить газовый баланс и снять напряжение у граждан, беспокоившихся из-за отсутствия гарантий поставок энергоносителя. По моему мнению, это лучшее, чего можно было ожидать от нынешнего правительства и нынешнего состава переговорщиков.

Стоит отметить, что подписанное соглашение носит краткосрочный характер, оно принципиально не решает проблему энергетической безопасности Украины. Оно отражает все проблемы энергетического блока страны, в том числе и слабость национальной энергетической дипломатии. Нужно делать выводы, и акцентировать внимание на этих проблемах. Нужно внедрять эффективное управление энергетическим блоком, Кабмин и Президент должны уделять много внимания вопросам энергетической безопасности. Нужно понимать, что энергетическая безопасность для Украины не менее важна, чем безопасность военная».

Директор энергетических программ Центра Разумкова В. Омельченко заявил: «Цена, по которой Украина будет покупать природный газ, является самой высокой в Европе. Германия по долгосрочным контрактам покупает газ по 360 долларов, что без учета транспортировки – где-то 280 долларов. Примерно такая сейчас стоимость газа на спотовых рынках Европы». По словам эксперта, скидка, предусмотренная контрактом, устанавливается постановлением правительства Российской Федерации и в любой момент может быть отменена. Этот контракт не решит всех проблем. Украине будет сложно оплачивать газ, как реверсный, так и газ «Газпрома». Более того, для нормального прохождения отопительного сезона необходимо решить вопрос оплаты за газ и за уголь. Ведь если вопрос угля не будет решен – соглашений с «Газпромом» будет не достаточно.

Эксперт энергетических программ Центра Разумкова С. Дяченко отметил, что «Европа не готова поставлять Украине газ. В ЕС баланс рассчитан без Украины. Сейчас Европа очень мощно наполнила хранилище. Но вопрос – в пропускной способности труб на реверсные поставки. Большой реверс из Словакии мог бы обеспечить газ для Украины. Но это – вопрос на перспективу. Сейчас можно получить 4 млн куб. м в день со стороны Польши, 12 млн куб. м со стороны Венгрии и 27 млн из Словакии. Этого могло бы хватить, но только с учетом того, что зима была бы не холодная».

«Я в целом позитивно оцениваю подписание соглашения. Но стоит очень тщательно выполнять этот контракт. Ведь любая провокация, как то обвинение в несанкционированном отборе газа может привести к тому, что прекратится газоснабжение», – говорит он.

Президент консалтинговой компании East European Gas Analysis М. Корчемкин (РФ), в свою очередь, напоминает: «Капитализация “Газпрома” может упасть ниже десятилетнего минимума, что затронет долги, обеспеченные активами компании (справедливости ради надо отметить, что большинство займов обеспечены будущими доходами от продажи газа). Нужно было немного подождать, пока рынок отреагирует на негативные новости, и тогда “Газпром” стал бы сговорчивее».

М. Корчемкин считает, что «Газпрому» срочно нужны позитивные новости о будущих доходах от экспорта газа в Украину. «Надо быстро договориться о продаже необходимого объема газа, например, по “равнодоходной” цене и на обычных “европейских” условиях. Такое соглашение было бы выгодным обеим сторонам», – считает эксперт.

По мнению М. Корчемкина, для того чтобы европейцы лучше понимали смысл ценовых предложений «Газпрома», нужно перевести все цены в одни и те же единицы. Например, цена российского газа на границе Германии в сентябре 2014 г. (оценка IMF) составляла 10,4 долл./ММВт. При этом средняя цена российского газа, экспортированного в дальнейшее зарубежье в первом полугодии 2014 г., составила 11,4 долл./ММВт. Далее пересчитаем цену по стандартам контракта между «Нафтогазом» и «Газпромом»: 268,5

долл./mcm = 8,41 долл./ММВтu, 385 долл./mcm = 12,05 долл./ММВтu, 485 долл./mcm = 15,18 долл./ММВтu.

То есть даже со скидкой цена газа в 378 долл. за тысячу кубометров (или 11,83 долл. за миллион БТЕ) выше равнодоходной, выше цены поставок в Германию. Поэтому реверсные поставки тактически останутся привлекательными как для «Нафтогаза», так и для его европейских партнеров.

Польский эксперт по энергетическим вопросам Т. Хмаль считает, что Европа получила больше всего дивидендов от подписания трехстороннего газового соглашения в Брюсселе. Так, согласно сообщению эксперта, речь идет о странах юга Европы, в частности Румынии и Болгарии, которые в значительной мере зависели от транзита российского газа через территорию Украины. «Больше всего от подписания этого соглашения выиграла Европа, Россия также что-то от этого получила. В то же время Украина не имела какого-то особого поля для маневра в этой ситуации», – отметил Т. Хмаль.

При этом он рассказал, что цена в 378 долл. за тысячу кубометров газа в последнем квартале этого года для Украины не является «абсурдной» по сравнению с более чем 480 долл., на чем раньше настаивали россияне. Но при этом эксперт отметил, что она является несколько выше среднеевропейской. «Цена для Украины могла бы быть еще, по крайней мере, на 10-15 % ниже. Впрочем, она и так будет падать в случае дальнейшего снижения цен на нефтепродукты на мировых рынках», – заявил Т. Хмаль.

К. Эгенхофер из Центра европейских политических исследований назвал новые газовые договоренности выигрышными для всех сторон: «Это соглашение было необходимо не только Украине, которой нужен газ, но и России, и Евросоюзу. России нужно ее доброе имя экспортера, и это доброе имя оказалось бы под ударом, не будь достигнуто согласие в газовом споре. В краткосрочной перспективе России не удастся открыть новые большие газовые рынки.

С другой стороны, Европа рискует в случае прекращения поставок газа оказаться в очень сложной ситуации. Хотя стресс-тесты Еврокомиссии показали, что Европа в этом случае могла бы справиться и пережить зиму, но это было бы, конечно, дорого. И хотя те или иные проблемные ситуации возможны, на этом фоне это выигрышная для всех ситуация. Без компромисса проиграли бы все.

Для Украины это означает, что поставки газа продолжатся. Хотя это означает и то, что Украина должна выполнять обещания в рамках договора. И нам необходимо следить за тем, чтобы то, что решено, было реализовано. Интересным кажется в связи с этим пресс-релиз «Газпрома». Там говорится не о том, что удалось достичь прорыва в преодолении кризиса, а о важном шаге в интересах предотвращения следующего газового кризиса. Выходит, что нужно еще посмотреть, будет ли это соглашение реализовано так, как это было решено... К тому же сейчас неясно, действительно ли Украина способна платить эти (из финансовой помощи МВФ и ЕС) деньги. Можно

представить, что на Украине возникнут новые кризисы и что деньги могут использовать для чего-либо другого...

ЕС выступил (на прошедших переговорах) в разных ролях. Одна действительно была ролью участника с прямой заинтересованностью в том, чтобы российский газ и дальше поступал в Европу через Украину. Это было одним из самых важных пунктов. Но у ЕС была и другая роль – посредника, который также частично гарантирует выполнение договоренностей. В прошлом случалось, что Украина не платила, и теперь полагают, что ЕС действительно может оказать давление, чтобы это соглашение соблюдалось. Он будет также следить за тем, чтобы было больше прозрачности в деятельности «Нафтогаза» и в украинской газовой индустрии».

По словам К. Грэнвилля, директора британской специализирующейся на развивающихся странах компании Trusted Sources, Украине этой зимой потребуется порядка 5 млрд куб. м газа (около 2 млрд долл.). В настоящий момент Еврокомиссия намеревается выделить лишь 760 млн евро. По договоренности, Москва будет поставлять газ только после предоплаты.

Британский эксперт также напоминает, что на американскую помощь особенно рассчитывать не приходится: предложенная США гарантия в миллиард долларов на международные займы для Украины была одобрена Конгрессом только через два месяца. По словам К. Грэнвилля, Украине явно не отводится приоритетная роль в американском политическом графике. Быть может, на помощь Украине придет МВФ? Киев действительно подписал с фондом соглашение о новой программе помощи. Следующий транш выделяют в январе 2015 г., однако украинские власти хотели бы получить деньги уже в этом году.

Остается еще и вопрос задолженности перед «Газпромом». Как отмечает К. Грэнвилль: «...у Украины могут найтись для этого финансовые ресурсы, однако в таком случае она полностью опустошит все свои валютные резервы».

ЕС играет такую активную роль в переговорах Киева и Москвы потому, что происходящее непосредственно касается его самого. Ведь при худшем раскладе под угрозой может оказаться его газоснабжение. Почти 35 % потребностей Европы покрываются российскими поставками, а 15 % идут через Украину. Брюссель стремится любой ценой избежать повторения ситуации 2009 года, когда Москва перекрыла вентиль, на две недели лишив сразу несколько стран отопления».

Другой британский эксперт Т. Эш из группы Standard Bank в колонке для американской The New York Times написал: «Российские и украинские чиновники достигли договоренности о возобновлении российских поставок природного газа, с тем, чтобы избежать его нехватки во время зимы». Эта договоренность, по его мнению, стала «чем-то вроде неожиданной удачи для переговорщиков из ЕС, учитывая крайнее нежелание со стороны, как Украины, так и России прийти к соглашению. От бесперебойного снабжения газом населения и предприятий во многом будет зависеть, сможет ли в Киеве удержаться у власти прозападная администрация, которую

поддерживает США и ЕС, вложившие огромный политический и финансовый капитал в будущее Украины».

Суммируя сказанное выше, отметим, что подписание данного договора даже на таких «замороженных» условиях было однозначно необходимо для всех сторон переговоров. Безусловно, украинская сторона получила наименьшее число дивидендов от результатов подписанного «газового перемирия». Получив частичные гарантии финансовой помощи от европейской стороны, Украина обязалась исполнять действующий контракт между «Газпромом» и «Нафтогазом» от 2009 г. Характеризуя подписанный в Брюсселе протокол, министр энергетики РФ А Новак заявил: «Документ не носит юридически обязывающий характер... Это декларация о намерениях и договоренности, достигнутые в рамках трехсторонних консультаций. Понятно, что это больше документ политический, в котором отражены основные договоренности». По его словам, все, что касается реализации этих договоренностей, будет строго в соответствии с действующим контрактом «Нафтогаза» и «Газпрома».

Сами же финансовые гарантии Еврокомиссии далеки от ясности, особенно оплаты поставок газа в 2015 г. При этом заметим, что тот же МВФ допускает, что предоставит Украине очередной кредитный транш только в 2015 г., после согласования условий его выдачи с новым правительством Украины. Украинская сторона настаивает на необходимости его предоставления до нового года.

С другой стороны, Украина, оказавшись в сложной экономико-политической в целом, и энергетической в частности, ситуации, вынуждена закупать основные энергоносители за рубежом: газ – у РФ и реверс того же российского газа из Европы, уголь – у РФ и ЮАР, мазут и нефтепродукты – у РФ, Белоруси, Литвы, Польши, а кроме того идут переговоры о возобновлении перетока электроэнергии из РФ. В сложной ситуации из-за кризиса на энергорынке и девальвации национальной валюты оказался и непосредственно НАК «Нафтогаз». В недавнем финансовом отчете энергохолдинга говорится о том, что в январе-сентябре 2014 г. компания увеличила чистый убыток в 11,7 раза по сравнению с аналогичным периодом прошлого года до 62,475 млрд грн с 5,318 млрд грн. Согласно документу, чистый доход компании за 9 месяцев текущего года снизился на 4,1 % – до 44,204 млрд грн. Валовой убыток «Нафтогаза» в январе-сентябре 2014 г. снизился в 6,3 раза по сравнению с аналогичным периодом 2013 г. – до 2,191 млрд грн, при этом операционный убыток вырос в 3,2 раза – до 46,090 млрд грн.

В данной ситуации заключение «зимнего пакета» газовых поставок можно в целом оценить как положительный факт. В этом же контексте следует понимать и менее освещенный в СМИ факт переноса Еврокомиссией на конец января 2015 г. принятия решения об использовании 100 % мощностей газопровода OPAL (т. е. исключения его из под действия «Третьего энергопакета»), по которому российский газ из «Северного потока» поступает в Германию. Это решение временно не даст РФ

перебросить часть транзита с ГТС Украины на «Северный поток», что при заключенном в Брюсселе соглашении принесет валютные поступления на счета украинского энергохолдинга.

Что касается денежной оплаты брюссельских договоренностей, то получается, что именно Украина заплатит за газовое спокойствие стран Европы предстоящей зимой – своими средствами и за счет кредитов, которые ей придется отдавать тем же европейским финансовым институтам и МВФ. А окончательные расчеты по цене газа и сумме долгов, которые «Нафтогаз» частично выплатит «Газпрому» до конца 2014 г., возможны только после вердикта Стокгольмского арбитража, в лучшем случае, в конце 2015 г..

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України О. Турчинов переконаний, що єдиною формулою захисту територіальної цілісності та недоторканності країни є підвищення рівня обороноздатності держави. Про це він сказав у своєму коментарі.

За його словами, «фейкові» вибори на Донбасі свідчать тільки про одне: «Росія та її найманці повністю відмовляються від мирного шляху розв'язання проблеми, перекреслюючи ті домовленості, яких було досягнуто в Мінську».

«Єдиною формулою захисту територіальної цілісності та недоторканності країни є підвищення рівня обороноздатності держави, нашого військового потенціалу, забезпечення сучасною зброєю та технікою наших Збройних Сил, Нацгвардії та спеціальних батальйонів», – сказав О.Турчинов, наголосивши, що іншого шляху захистити та звільнити захоплені території на сьогоднішній день немає (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Topnovyna/98787.html>). – 2014. – 3.11*).

***

Голова Верховної Ради України О. Турчинов звернеться до Кабінету Міністрів України з пропозицією, аби на урядовому рівні закріпити можливість бюджетного фінансування для навчання у вищих навчальних закладах дітей бійців, які загинули під час АТО, а також скасування для них вступних іспитів.

Про це Голова Верховної Ради України О. Турчинов заявив у п'ятницю, 31 жовтня, під час заходів з нагоди вручення державних нагород та відомчих відзнак працівникам органів і підрозділів внутрішніх справ, військовослужбовцям Національної гвардії України, які брали участь в антитерористичній операції.

«Я вноситиму пропозицію уряду, щоб усі діти героїв, які загинули, могли без іспитів та безкоштовно отримати вищу освіту у наших вишах», – сказав О.Турчинов.

О.Турчинов подякував всім героям, «хто захищав Україну, продовжував виконувати свій конституційний обов'язок, хто дивився в очі ворогу і не відступав». «Дякую всім, хто захистив наше право бути вільними людьми», – сказав керівник парламенту.

«Вічна слава героям, які віддали життя за нашу країну, – сказав він. – Ні керівництво МВС, ні керівництво держави не покинуть родини загиблих героїв. Це обов'язок кожного з нас – дати частину тепла їх дітям та сім'ям». О.Турчинов також підкреслив, що влада відроджуватиме економіку та військовий потенціал, який повинен стати одним з найпотужніших в Європі (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/98773.html>). – 2014. – 31.10).

***

Розпочалася процедура видачі посвідчень учасника бойових дій бійцям АТО, вже підготовлено 334 таких посвідчення. Про це Голова Верховної Ради України О. Турчинов заявив 31 жовтня під час заходів з нагоди вручення державних нагород та відомчих відзнак працівникам органів і підрозділів внутрішніх справ, військовослужбовцям Національної гвардії України, які брали участь в антитерористичній операції.

«Сьогодні ми починаємо видавати посвідчення учасників бойових дій», – сказав він, зазначивши, що вони видаватимуться виключно бійцям-захисникам нашої Батьківщини. При цьому О. Турчинов додав, що наша спільна відповідальність – не допустити зловживань з отриманням цих посвідчень, щоб пільгами не користувалися шахраї, які отримали відповідні документи «завдяки якомусь “блату” чи зв'язкам».

О. Турчинов, звертаючись до присутніх, наголосив, що український народ захищає свою країну і право жити у вільній державі, право самим обирати свій шлях, своє майбутнє. «Але наш шлях не сподобався тим, хто марить відтворенням пострадянської імперії», – зазначив керівник парламенту.

При цьому він зазначив, що сьогодні наша країна протистоїть одній з найсильніших армій світу і країні, яка має ядерний потенціал. О. Турчинов нагадав, що коли Україна роззброїлася в односторонньому порядку, був підписаний Будапештський меморандум, і потужні країни виступили гарантами нашої безпеки. «Але гарантії, – сказав він, – перетворилися на співчуття одних і цинічну агресію інших».

Аби протистояти цій агресії, в країні треба було відновити армію, і без добровольців ми б не зупинили ворога, сказав Голова Верховної Ради. У цьому контексті він висловив вдячність усім, хто пішов до армії, до спецбатальйонів МВС. «Це справжні герої, які пліч о пліч захищають країну. Це ті, хто ціною власного життя захищають наше право бути вільними людьми», – заявив він.

О. Турчинов наголосив, що нині перед владою стоїть важливе завдання – відновити економіку і підняти промисловий потенціал держави до європейського рівня.

Керівник парламенту спільно з міністрами оборони і внутрішніх справ за особисту мужність, вірність військовій присязі і захист суверенітету держави вручили державні нагороди, відомчі відзнаки, посвідчення учасника бойових дій та ключі від квартир працівникам органів і підрозділів внутрішніх справ, військовослужбовцям Національної гвардії України, які брали участь в антитерористичній операції (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/98769.html>). – 2014. – 31.10).

***

Центрвиборчком визнав обраним народним депутатом у 45-му окрузі Донецької області Ю. Звягільського.

Про це 3 листопада повідомив ЦВК.

Таким чином 81-річний Ю. Звягільський відкриватиме перше засідання новообраної Ради як найстаріший депутат (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/3/7043081/>). – 2014. – 3.11).

***

У Верховній Раді восьмого скликання буде створено міжфракційну депутатську групу, до складу якої увійдуть народні депутати-учасники АТО. Про це повідомили комбат батальйону «Дніпро-1» Ю. Береза і «Миротворець» А.Тетерук, а також комбат батальйону «Донбас» С. Семенченко.

За словами Ю. Берези, в міжфракційне об'єднання вступлять не тільки військові, але й волонтери, а також інші особи, що активно допомагали силам АТО
(*Радіо Свобода* (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/26672013.html>). – 2014. – 3.11).

***

Первый пакет законопроектов Оппозиционного блока в новом парламенте будет направлен на поддержку украинских семей и пенсионеров. Об этом заявил один из лидеров Оппозиционного блока А. Вилкул в эфире телеканала «Интер».

«Первый пакет законопроектов, которые внесет “Оппозиционный блок” в новом парламенте, будет касаться поддержки украинских семей и пенсионеров. Им сложнее всего, учитывая двойной обвал национальной валюты, подорожание медикаментов, продуктов питания», – заявил политик.

«И, конечно же, мы будем настаивать на реализации комплексного плана восстановления национальной промышленности и экономики», – добавил один из лидеров «Оппозиционного блока».

«Сегодня очень важно, чтобы у людей была работа, чтобы была зарплата. И мы будем очень жестко требовать этого у нынешней в власти и контролировать ее», – резюмировал А. Вилкул (*Минпром* (<http://www.minprom.ua/news/168640.html>). – 2014. – 3.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко запропонував фракції «Блоку Петра Порошенка» висунути від майбутньої коаліції на посаду Прем'єр-міністра А. Яценюка.

Виступаючи на установчому засіданні майбутньої фракції «Блоку Петра Порошенка» у новому парламенті, глава держави привітав новообраних депутатів із переконливою перемогою на виборах. Він зазначив, що «Блок Петра Порошенка» матиме найбільшу кількість депутатів у новообраній Верховній Раді. «У мене сьогодні є всі підстави привітати “Блок Петра Порошенка” з перемогою на парламентських виборах, яка стала можливою завдяки вашій самовідданій праці», – сказав Президент, звертаючись до присутніх.

Говорячи про перспективи формування нового уряду та розподілу сил у парламенті, Президент закликав до об'єднання, і не лише політиків, а всієї країни. Глава держави зазначив, що більшість новообраних народних депутатів від блоку пропонували висунути на посаду Прем'єр-міністра кандидатуру В. Гройсмана. «Це є визнанням ефективності його роботи на посаді віце-прем'єра та у напрямку реалізації реформ. Однак сьогодні країна має об'єднатися», – заявив Президент, додавши, що саме тому він запропонував членам майбутньої фракції блоку висунути від майбутньої коаліції на посаду Прем'єр-міністра А. Яценюка.

«Сьогодні країна, як ніколи, потребує єдності, і ми маємо зробити першу пропозицію, щоб продемонструвати, що ми дуже відповідально ставимося і до формування Уряду, і до змісту коаліційної Угоди», – наголосив Президент.

Президент також наголосив, що коаліційна угода, за прикладом європейських країн, повинна мати конкретний характер, має містити детальні кроки майбутнього Уряду та народних депутатів і має стати програмою їхніх дій (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31527.html>). – 2014. – 31.10).

***

Президент України провів телефонну розмову з президентами Франції, Росії та Федеральним канцлером Німеччини.

Під час телефонної розмови Президент України П. Порошенко, Президент Франції Ф. Олланд, Президент Росії В. Путін та Федеральний канцлер Німеччини А. Меркель привітали досягнення газових домовленостей між Україною, Росією та Європейським Союзом.

Співрозмовники обговорили ситуацію у Донецькій та Луганській областях України та повторно закликали до негайного припинення вогню при моніторингу і верифікації ОБСЄ.

Вони дійшли згоди, що врегулювання конфлікту має бути досягнуто зі збереженням суверенітету та територіальної цілісності України, особливо у

контексті виборів, що заплановані на Донбасі на 2 листопада.

Співрозмовники підтвердили свою відданість послідовному виконанню Мінських домовленостей як основи досягнення мирного врегулювання.

Україна, Німеччина та Франція висловили спільну чітку позицію, що не визнають запланованих сепаратистами виборів, адже вони суперечать Мінським домовленостям, зокрема пункту 9 Мінського протоколу від 5 вересня, який визначає необхідність проведення дочасних місцевих виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей виключно у відповідності до українського законодавства, та закликали Росію також не визнавати ці вибори.

Вони підкреслили важливість продовження роботи Трьохсторонньої контактної групи за участю України, Росії та ОБСЄ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31526.html>). – 2014. – 31.10).

***

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з Ж.-К. Юнкером, який з 1 листопада розпочинає виконання обов'язків Голови Європейської Комісії.

Ж.-К. Юнкер привітав Президента з демократичним проведенням парламентських виборів та висловив сподівання, що невдовзі в Україні буде сформований новий уряд.

Президент подякував за високу оцінку виборів і відзначив, що українці пройшли складне випробування на демократію, провівши вільні та прозорі вибори у важких умовах, в яких опинилася країна. Глава держави висловив сподівання на подальшу розбудову відносин України з Європейським Союзом, зокрема ефективну імплементацію Угоди про Асоціацію.

Співрозмовники також обговорили ситуацію на Донбасі. П. Порошенко поінформував, що недотримання бойовиками двостороннього режиму припинення вогню та намір провести нелегітимні вибори 2 листопада руйнують Мінські домовленості про мирне врегулювання.

Крім цього, П. Порошенко та Ж.-К. Юнкер торкнулись питання макрофінансової допомоги Євросоюзу для України. Зокрема, П. Порошенко відзначив, що Україна очікує надходження двох траншів на загальну суму 760 мільйонів євро до кінця року, усвідомлюючи, що для цього необхідно створити дієвий уряд, який забезпечить прозоре використання цих коштів.

Також співрозмовники обговорили хід трьохсторонніх газових консультацій, які сьогодні відбуваються у Брюсселі, і відзначили необхідність запровадження фінансових механізмів для налагодження безперебійних поставок російського газу до України та забезпечення європейської енергетичної безпеки.

П. Порошенко запросив Ж.-К. Юнкера здійснити свій перший візит на посаді Голови Європейської Комісії до України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31524.html>). – 2014. – 30.10).

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з Президентом Європейської Ради Г. Ван Ромпеєм.

Президент Європейської Ради привітав Президента України з проведенням демократичних парламентських виборів, що є успіхом, зважаючи на непросту ситуацію в країні.

Президент П. Порошенко подякував Президенту Г. Ван Ромпею за підтримку і додав, що, згідно з висновками Європарламенту, ОБСЄ, Ради Європи та інших міжнародних спостерігачів, вибори до Верховної Ради були вільними, прозорими та конкурентними.

Співрозмовники також обговорили хід тристоронніх газових консультацій України, Росії та ЄС та відзначили суттєвий прогрес щодо досягнення домовленостей про постачання російського газу в Україну. Президент підкреслив особливу роль ЄС у цьому процесі, зокрема Президента Європейської Комісії Ж.-М. Баррозу та віце-президента, Комісара з енергетичних питань Г. Оттінгера.

Президент України відзначив вагомий внесок Г. Ван Ромпея у розвиток відносин між Україною та ЄС впродовж усіх п'яти років його перебування на чолі Європейської Ради і запросив його відвідати Україну з візитом ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/31522.html). – 2014. – 30.10).***

***

Так звані «вибори» в окупованих районах Донецької та Луганської областей не мають нічого спільного з волевиявленням людей і грубо порушують мінські домовленості.

Про це заявив Президент України П. Порошенко, повідомляє прес-служба глави держави.

«Фарс під дулами танків та автоматів, який 2 листопада влаштували дві терористичні організації на частині Донбасу – це жахлива подія, яка не має нічого спільного з реальним волевиявленням. Україна та весь цивілізований світ не визнають цього фарсу», – заявив П. Порошенко.

«Вже зараз провідні країни світу та впливові міжнародні організації засудили ці так звані "вибори". Розраховую на те, що псевдовиборів не визнає і Росія, тому що вони є грубим порушенням Мінського протоколу від 5 вересня, під яким стоїть підпис і представника РФ», – підкреслив Президент.

При цьому він зазначив, що усі вибори на українській території, де голосують українські громадяни, мають відбуватися виключно за українськими законами.

«Мінський протокол передбачає проведення в окремих районах Донбасу дострокових місцевих виборів винятково на основі законів України. Тому грубе порушення міжнародних домовленостей ставить під загрозу мирний процес. Україна адекватно відреагує на цей виклик», – підсумував Президент

України.

Як відомо, 2 листопада на територіях Донбасу, окупованих терористами, проводяться «вибори» ДНР та ЛНР.

ООН, ЄС та США заявили, що не визнають результатів даного «волевиявлення».

Разом з тим глава МЗС РФ С. Лавров заявив, що Москва визнає «вибори», що проходять 2 листопада (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042999/>). – 2014. – 2.11).

***

За виняткову мужність, героїзм і самопожертву, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі Президент України П. Порошенко присвоїв звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» майору Руслану Лужевському (посмертно).

Відповідний Указ глава держави підписав 3 листопада.

Руслан Лужевський – досвідчений інструктор спецпідрозділу «Альфа» Служби безпеки України, майстер спорту зі стрільби та рукопашного бою, багаторазовий учасник та призер міжнародних та всеукраїнських змагань. Майор загинув 5 травня у Слов'янську Донецької області в бою з терористами. Вже маючи кілька кульових поранень, він прикривав своїх бойових товаришів, які потрапили в засідку і були змушені вести нерівний бій. Був удостоєний Ордена Богдана Хмельницького III ступеня посмертно (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31533.html>). – 2014. – 3.11).

***

На виконання Закону «Про очищення влади» Президент України П. Порошенко звільнив низку голів районних державних адміністрацій.

Глава держави підписав розпорядження про звільнення 30 голів райдержадміністрацій: 8-и у Донецькій, 7-и – у Дніпропетровській, 7-и – у Запорізькій, 4-х – у Одеській, 2-х – у Сумській та по 1-у – у Рівненській та Харківській областях.

Закон «Про очищення влади» (про люстрацію) визначає правові та організаційні засади проведення перевірки державних службовців та прирівняних до них осіб, посадових осіб органів місцевого самоврядування «з метою відновлення довіри до влади та створення умов для побудови нової системи органів влади у відповідності до європейських стандартів» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31521.html>). – 2014. – 30.10).

***

Президент Украины П. Порошенко утвердил положение об уполномоченном Президента Украины по делам крымскотатарского народа. Соответствующий указ в понедельник, 3 ноября опубликован на

сайте главы государства.

Согласно документу, уполномоченный обеспечивает осуществление Президентом Украины полномочий по обеспечению соблюдения конституционных прав крымскотатарского народа как коренного народа Украины.

Как сообщается, одной из задач уполномоченного является мониторинг соблюдения в Украине конституционных прав крымскотатарского народа.

16 марта 2014 г. на территории Крыма и города Севастополя прошел так называемый референдум о статусе полуострова, по результатам которого Россия включила Крым в свой состав. Ни Украина, ни Европейский союз, ни США не признали данное голосование и считают, что Крым Россия аннексировала.

Давление на крымских татар, большинство которых выступало против аннексии Крыма, продолжает увеличиваться.

Ранее в Human Rights Watch заявили, что обеспокоены исчезновением людей в аннексированном Крыму. Правозащитники сообщили, что трое крымских татар до сих пор считаются пропавшими, а на телах некоторых из тех, кого нашли мертвыми, обнаружены следы пыток (*Крым. Реалии* (<http://ru.krymr.com/content/article/26672175.html>). – 2014. – 3.11).

***

Голова Державної прикордонної служби В. Назаренко доповів Президенту про те, що прикордонники починають відновлювати контроль за проблемними ділянками на українсько-російському кордоні.

В. Назаренко зазначив: «На виконання мирного плану Президента, Державна прикордонна служба здійснює системні кроки щодо відновлення державного кордону на нині неконтрольованій ділянці».

Він поінформував Президента про свою зустріч 30 жовтня з виконуючим обов'язки голови Прикордонної служби Росії, за підсумками якої підписано протокол про спільний контроль у пункті пропуску Куйбишеве–Д'яково і визначено механізми виходу на спільний контроль у пунктах пропуску Донецьк–Ізварине та Матвеев Курган–Успенка.

Президент доручив скласти «дорожню мапу» з чітко визначеними датами «для встановлення українського контролю над пунктами пропуску і забезпечення митного оформлення вантажів».

Крім того, глава держави доручив главі Держприкордонслужби до 4 листопада підготувати доповідь щодо забезпечення мобільних пунктів контролю в санітарній зоні на межі лінії зіткнення для недопущення терористів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31529.html>). – 2014. – 31.10).

***

Схід України потребує більш якісної, продуманої активної інформаційної політики держави, переконана Уповноважений Президента з питань врегулювання ситуації в Донецькій і Луганській

областях І. Геращенко.

Під час відкриття фотовиставки «Донбас: війна та мир» (Виставкова зала на Андріївському узвозі, 23 в Києві з 30 жовтня – 2 листопада 2014 р.), на якій зібрані більше 60 робіт українських журналістів, фотографів, волонтерів, бійців добровольчих батальйонів і яка проходить за сприяння Уповноваженого Президента, І. Геращенко наголосила на тому, що продумана активна інформаційна політика держави щодо східних регіонів сприятиме нормалізації ситуації та встановленню миру. «Нам потрібно активніше просувати правду про ситуацію на Сході країни – як всередині України, так і назовні, у країнах ЄС в першу чергу», – підкреслила вона.

Уповноважений Президента відзначила, що проти України ведеться агресивна інформаційна війна, для перемоги в якій треба діяти ефективно. Надзвичайно важливою є роль незалежних ЗМІ, які щодня інформують громадян України про ситуацію на Сході.

Уповноважений Президента зазначила, що у країнах ЄС громадяни та політики також мають знати правду про високу ціну, яку платить Україна за незалежність і відстоювання територіальної цілісності. «Правдиві кадри і емоційна жорстка реальність, зафіксована на цих фотографіях, допоможуть донести позицію до української аудиторії і до політиків в Європі», – наголосила Уповноважений Президента. 8 грудня ця виставка буде презентована в Європарламенті для євродепутатів.

Ірина Геращенко зауважила, що у мешканців Донбасу ще існує багато міфів і стереотипів щодо політики Києва, а Росія за допомогою пропаганди спотворює суспільну думку. Тому розробка ефективної інформаційної політики щодо Донбасу є зараз одним з ключових питань національної безпеки, підкреслила вона (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/31525.html>). – 2014. – 31.10*).

***

Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив до наступного засідання уряду розробити додаткові механізми компенсацій для найменш захищених верств населення у зв'язку з підвищенням тарифів. Про це він повідомив на засіданні Антикризового енергетичного штабу в п'ятницю, 31 жовтня.

За словами глави уряду, він стурбований тим, що механізм компенсацій за підвищення тарифів не є досконалим.

У зв'язку з цим, А. Яценюк дав доручення Міністерству фінансів та Міністерству соціальної політики напрацювати додаткові механізми компенсацій у зв'язку з підвищенням тарифів: «Найменш забезпечені верстви населення повинні отримати додаткові компенсатори».

«Механізм субсидій у нас працює, а механізм компенсацій, я бачу, що слабкий. Змінюйте його, давайте до кінця року прогноз по фінансовому ресурсу і кількості та категоріях сімей, які можуть отримати додаткові кошти», – підкреслив глава уряду.

А. Яценюк також наголосив на необхідності розглянути на засіданні РНБО питання ненадходження до бюджету коштів із контрольованих російськими терористами територій: «Треба виносити це питання на Раду нацбезпеки і оборони. Це вже фактично мільярди доларів США, які ми ніколи не отримаємо з зони, яка контролюється російськими терористами. Треба шукати рішення», – наголосив А. Яценюк, додавши, що проведе стосовно цього розмову із Президентом України.

Глава уряду нагадав, що уряд України розпочав програму кредитування для заміщення газових котлів на котли з альтернативними видами пального.

Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України С. Савчук повідомив, що за програмою компенсації за заміщення котлів, за якою Держагенство працює з «Ощадбанком», станом на 29 жовтня у трьох областях – Тернопільській, Львівській та Сумській – видано кредитів на 1 млн 150 тис грн.

Він додав, що низка інших банків, які працюють з кредитами з енергозбереження, теж висловили бажання брати участь в цій програмі. Крім того, С. Савчук також наголосив на необхідності використати на енергозбереження 440 млн грн, наданих Євросоюзом.

А. Яценюк підкреслив, що чекає від Державного агентства внесення пропозиції щодо змін до відповідних постанов: «Енергетичний виклик, який є зараз для України, – це наша можливість. Ми – країна, яка споживає енергетики найбільше в світі на 1 долар валового внутрішнього продукту. На наступному засіданні уряду я чекаю від Вас пропозицій».

Глава уряду наголосив на необхідності на наступному засіданні Кабінету Міністрів розглянути проект постанови щодо вдосконалення заходів з енергозбереження

(Урядовий портал
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722612&cat_id=244274130). – 2014. – 31.10).

***

Будівництво додаткового газогону-інтерконектора між Україною і Польщею дозволить отримувати додаткові 80 млн куб. м газу на день і купувати весь необхідний газ у ЄС, – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні Антикризового енергетичного штабу в п'ятницю, 31 жовтня.

Глава уряду підкреслив, що підтримує пропозицію НАК «Нафтогаз України» і Міністерства енергетики та вугільної промисловості України щодо будівництва цього газогону.

Глава уряду наголосив, що додатковий газогін дасть змогу отримувати додаткові обсяги газу в 80 млн куб. м на день: «Це фактично означає, що ми зможемо купувати весь необхідний природний газ в країн-членів Європейського Союзу».

А. Яценюк наголосив на необхідності терміново підготувати проект будівництва інтерконектора між Україною і Польщею і провести переговори з Європейським інвестиційним банком і Європейським банком розвитку і

реконструкції з питання інвестування цього проекту.

«Ставлю терміни, щоб у 2016 р. ми ввели в експлуатацію цей газогін. Це реально», – підкреслив глава уряду *(Урядовий портал* http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247721894&cat_id=244274130). – 2014. – 31.10).

***

Кабінет Міністрів України на засіданні 30 жовтня прийняв розпорядження № 1053, яким затвердив перелік населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція. Відповідний документ розміщений на Урядовому порталі. З переліком населених пунктів, на території яких, згідно з розпорядженням, здійснювалася АТО, можна ознайомитись за посиланням: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722046&cat_id=244274130 *(Урядовий портал* http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722046&cat_id=244274130). – 2014. – 31.10).

***

Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив Міністерству енергетики та вугільної промисловості України і НАК «Нафтогаз України» цього тижня подати умови публічного конкурсу із залучення інвесторів із Європейського Союзу і США до експлуатації та модернізації української газотранспортної системи і українських газосховищ. Про це глава уряду заявив на засіданні Антикризового енергетичного штабу.

Він нагадав, що це передбачено внесеним урядом України і ухваленим Верховною Радою України законом щодо модернізації і експлуатації української ГТС: «Прийшов час виконати закон. До української ГТС повинні бути долучені ЄС і США, щоб модернізувати її, збільшити обсяги прокачки, забезпечити гарантії постачання природного газу до Європейського Союзу».

А. Яценюк окремо наголосив, що Кабінет Міністрів України виступає категорично проти будівництва Південного потоку і вітає рішення європейських партнерів щодо блокування його будівництва.

«Україна разом із Європейським Союзом забезпечить безперебійність транзиту. У нас є всі технічні можливості й політична воля для того, щоби спільна компанія між Україною і ЄС забезпечила енергетичну безпеку України і Європейського Союзу і щоб не дати можливості Росії шантажувати як Європу, так і Україну, і обходити різного роду потоками одного з ключових партнерів Європейського Союзу – Україну», – підкреслив глава уряду *(Урядовий портал* http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247721452&cat_id=244274130). – 2014. – 31.10).

***

Заява МЗС України у зв'язку з організацією Російською Федерацією четвертого гуманітарного конвою:

– Українська сторона неодноразово доводила до російської сторони позицію, що доставка гуманітарної допомоги має здійснюватися виключно згідно з чинним законодавством України та загальноприйнятою міжнародною практикою.

Зокрема, вантажі та транспорт підлягають прикордонному та митному контролю з боку українських прикордонних і фіскальних органів при в'їзді в Україну та виїзді з України; Міжнародний комітет Червоного Хреста (МКЧХ), як авторитетна спеціалізована неурядова організація, отримує, доставляє і розподіляє міжнародну гуманітарну допомогу серед мирного населення окремих районів Донецької та Луганської областей.

У переданому російською стороною переліку вантажів містилися товари, які відповідно до Закону України «Про гуманітарну допомогу» не можуть бути визнані як гуманітарна допомога. З урахуванням цього, а також з метою недопущення ввезення на територію України зброї, військової техніки, боєприпасів та товарів військового призначення, групою прикордонної та фіскальної служб України у російських пунктах пропуску «Донецьк» і «Матвеев Курган» було здійснено спостереження за переміщенням російського гуманітарного вантажу через державний кордон України.

Важливо також, що російська сторона не передала вантаж до МКЧХ, а Комітет не був у будь-який спосіб залучений до його доставки та розподілу серед населення.

Україна завжди відкрита для міжнародної гуманітарної допомоги з метою забезпечення нагальних потреб мирного населення, постраждалого внаслідок дій терористичних організацій у Донецькій та Луганській областях України.

Умови надходження в Україну іноземної гуманітарної допомоги є загальними для всіх донорів. Російська Федерація не може бути виключенням
(*Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247723066&cat_id=244277212). – 2014. –1.11).

***

Коментар МЗС щодо блокування Росією проекту заяви Голови РБ ООН для преси стосовно так званих виборів 2 листопада:

– Сьогодні, 31 жовтня, Російська Федерація заблокувала заяву Голови РБ ООН для преси із засудженням незаконних «виборів» на Донбасі, що заплановані на 2 листопада.

У проекті документа підтверджується суверенітет, незалежність та територіальна цілісність України, міститься заклик до усіх підписантів у повній мірі виконувати Мінські домовленості. У цьому контексті вітаються відповідні зусилля України, зокрема прийняття Верховною Радою України Закону «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих

районах Донецької та Луганської областей», яким проведення місцевих виборів заплановане на 7 грудня 2014 р.

У проекті заяви засуджуються заплановані озброєними угрупованнями на 2 листопада «вибори» на сході України, які не лише порушують Конституцію та закони України, але й завдадуть серйозної шкоди Мінським домовленостям.

Такими своїми діями в РБ ООН РФ вкотре продемонструвала небажання та неготовність виконувати Мінські домовленості, одним з підписантів яких вона є **(Урядовий портал**
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722980&cat_id=244277212). – 2014. –31.10).

***

Міністерство закордонних справ висловлює рішучий протест у зв'язку з незаконними діями Російської Федерації, грубим порушенням держкордону України та вимагає припинити провокативні дії і дотримуватися «загальноприйнятих норм та принципів міжнародного права та міждержавних відносин».

Про це йдеться у заяві МЗС України за фактом переміщення через державний кордон України чергового так званого «гуманітарного конвою».

«2 листопада російська сторона перемістила через державний кордон України черговий т. зв. "гуманітарний конвой". Це було здійснено без запиту щодо отримання офіційної згоди української сторони, без здійснення компетентними органами України необхідних процедур прикордонного і митного контролю, без погодження з Міжнародним Комітетом Червоного Хреста і супроводження вантажу його представниками, всупереч усталеній міжнародній практиці», – заявили в МЗС.

Також у відомстві підкреслили, що переміщення «гумконвою» відбулося з порушенням національного законодавства України та раніше досягнутих домовленостей.

«Ці провокативні дії російської сторони, нездатність слідувати усталеним міжнародним правилам при направленні гуманітарної допомоги, а також намагання приховати справжній вміст вантажу – є свідченням продовження курсу Росії на подальшу ескалацію ситуації на сході України», – заявили в МЗС.

«Міністерство закордонних справ висловлює рішучий протест у зв'язку з незаконними діями Російської Федерації, грубим порушенням державного кордону України, втручанням у внутрішні справи нашої держави шляхом підтримки терористичних угруповань, які діють на Донбасі», – підкреслили у зовнішньополітичному відомстві **(Українська правда**
(<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042996/>). – 2014. – 2.11).

***

СБУ та МВС кваліфікують все, що відбувається 2 листопада на тимчасово окупованих територіях Донецької і Луганської областей як

масштабний злочин проти українських громадян і документують масові факти терору, залякування, шантажу, підкупу, примусових робіт та викрадення людей.

Про це йдеться у заяві СБУ з приводу «виборів», що відбуваються на Донбасі.

«В рамках відкритого кримінального провадження СБУ та МВС документують десятки злочинів, які полягають у обстрілах мирних жителів, що не припиняються, диверсіях (м. Маріуполь), цинічного тиску зброєю і артилерією на громадян (м. Сніжне), підкупу і шантажу (м. Донецьк)», – заявили в СБУ.

«Відбувається цинічне примушування та заманювання громадян до "людоловок", а інакше не назвеш місця для псевдо-голосування. Тут людям за безцінь пропонують продукти харчування, овочі і фрукти, завезені Російською Федерацією з т. зв. гуманітарним конвоєм, є організованим злочинцями цинічним фарсом для того, щоб зібрати базу даних про людей і відсортувати їх за злочинними потребами ДНР і ЛНР», – йдеться у заяві СБУ.

Згідно з повідомленням, громадяни призовного віку «бачаться бойовиками і їхніми московськими господарями як гарматне м'ясо для боротьби проти України і як поповнення складу Збройних Сил Російської Федерації. Про це свідчать повістки про призов».

«Старших громадян, яких залякали і примусили прийти під дулами автоматів, підкуповують одноразовою передачею їм дешевих продуктів, комуністичною музикою і гаслами, які лунають з динаміків "людоловок". Здорових чоловіків середнього віку буде використано на примусових роботах – рити траншеї і будувати укріплення», – заявляють в СБУ.

«Усе це відбувається під прикриттям іноземних псевдо-спостерігачів, які уже, або будуть оголошені персонами нон грата на території України. Їхню діяльність ми трактуємо як злочинну підтримку бойовиків-терористів. Вони стали спільниками бандитів», – зазначили у відомстві (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042969/>). – 2014. – 2.11).

***

Совет безопасности Украины не располагает подтверждением информации о том, что боевики на востоке страны якобы располагают ядерным оружием.

Об этом, как передает телеканал «112 Украина», заявил глава информационного центра СБ А. Лысенко.

Ранее с утверждением, что у террористов якобы есть ядерная боеголовка, выступил казачий атаман Н. Козицын (его формирования контролируют часть территории Луганской области). «У нас в распоряжении ядерная боеголовка есть. Их было четыре на Украине, остальные укропы куда-то сплавляли, а одну мы заполучили. И они прекрасно знают, что она у нас», – цитировала его «Газета.ru» (*Головне.net* (<http://golovne.net/suspilstvo/3857-boeviki-zayavili-hto-u-nih-est-yadernoe-oruzhie-na-donbasse.html>). – 2014. – 3.11).

***

31 жовтня у Міністерстві освіти і науки відбулася зустріч першого заступника міністра освіти і науки І. Совсун із представниками міжнародних організацій, що надають технічну та експертну допомогу з питань освіти Міністерству.

І. Совсун подякувала представникам міжнародних організацій за підтримку та співпрацю з Міністерством освіти і науки та наголосила на тих завданнях в галузі української освіти, вирішення яких потребує як матеріально-технічної, так експертної підтримки.

Зокрема, І. Совсун зазначила, що Міністерство розробило проект комплексної Стратегії розвитку освіти, текст проекту документа розміщено на веб-сайті МОН для громадського обговорення. Також, за словами першого заступника міністра, підготовлений проект Стратегії реформи вищої освіти.

І. Совсун зазначила, що ще триває розробка проекту рамкового Закону «Про освіту». Крім цього, Міністерство освіти і науки працює над змінами у галузі професійно-технічної освіти. Новий законопроект «Про професійно-технічну освіту» створить нову дворівневу професійну освіту. За словами першого заступника міністра освіти і науки, у рамках цього законопроекту створюється Національна рамка кваліфікацій, що також потребує експертної допомоги з боку міжнародних фахівців.

Як повідомила І. Совсун, імплементація нещодавно прийнятого Закону «Про вищу освіту» має декілька напрямів для участі міжнародних експертів: забезпечення якості вищої освіти, управління вищою освітою та впровадження найкращих практик у навчальний процес.

«Система кваліфікацій вчителів також потребує удосконалення. Існуюча система – непрозора. МОН шукає нові моделі визначення кваліфікаційної категорії вчителів, які будуть спонукати до кар'єрного зростання», – зазначила перший заступник міністра.

Міністерство освіти і науки також розробляє нові підходи до змісту освіти та працює над створенням установи Інституту статистики освіти. Міністерство, на думку І. Совсун, потребує аналізу інформації та не має можливості збирати та обробляти статистичні дані. МОН завдячуватиме матеріально-технічній допомозі в організації установи.

Міністерство удосконалює процедуру друку та розповсюдження підручників для загальних середніх освітніх закладів. «Друк підручників – особливе питання в освіті, що раніше вирізнялося корупцією. Зараз нам необхідно розробити нові підходи, що забезпечать прозорість у процедурі», – зазначила перший заступник міністра освіти і науки.

Під час обговорення напрямків співпраці з Міністерством, представники посольств та міжнародних організацій розповіли про роботу, що ведеться у партнерстві з МОН та пообіцяли підтримувати та сприяти реформуванню освіти в Україні *(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722958&cat_id=244277212). – 2014. –31.10).*

***

У Самбірському та Бродівському військових гарнізонах відбулися урочистості з нагоди випуску чергових груп перепідготовки військовослужбовців, які завершили навчання в межах курсу «Менеджмент безпеки бізнесу».

Вручення свідоцтв державного зразка, міжнародних сертифікатів та посвідчень Державної служби охорони при МВС України (УДСО) отримали 64 слухачі, які впродовж 350 годин опанували низку загальних та спеціальних дисциплін.

З вітальними словами до випускників звернулися менеджер програми НАТО – Україна К. Штаудт, виконавчий керівник програми НАТО – Україна О. Огороднікова, представники районних державних адміністрацій та організатори курсів з громадської організації «Західний регіональний центр перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку».

За словами директора громадської організації А. Роя, до навчання залучалися не лише військовослужбовці запасу та відставники, а й учасники антитерористичної операції.

Варто зазначити, що навчання безпекового курсу проводиться профільними викладачами й спеціалістами. Усі набуті знання стануть у нагоді під час роботи в структурах служб безпеки та охорони підприємств.

Загалом поточного року Центром перепідготовки сплановано провести перенавчання 11 груп слухачів у межах освітніх міжнародних програм, які фінансуються НАТО, ОБСЄ та Міністерством закордонних справ Королівства Норвегія (Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722897&cat_id=244277212). – 2014. –31.10).

***

Ефективне використання режиму автономних преференцій може бути забезпечене позитивними результатами роботи української сторони щодо підвищення якості українських товарів та їх відповідності європейським стандартам. Про це заявив в. о. міністра економічного розвитку і торгівлі В. Пятницький під час зустрічі з керівником Групи підтримки України П. Балашем.

«Це справді дуже важливий момент для нас: 1 листопада набуває чинності Угода про асоціацію з Євросоюзом, хоча й без початку функціонування зони вільної торгівлі. Ми розуміємо, що робота над поліпшенням умов доступу українських товарів на європейський ринок – це, безумовно, завдання Уряду України, яке не може бути відтерміноване», – підкреслив В. Пятницький.

Своєю чергою, П. Балаш відзначив провідну роль Мінекономрозвитку в підготовці до імплементації Угоди про асоціацію з ЄС.

В. Пятницький зауважив, що до компетенції Міністерства належить комплекс пріоритетних питань, таких як торгівля, інтелектуальна власність,

низка питань, пов'язаних з інвестиціями та інноваціями, а також зі сталим розвитком і технічними регламентами, які відіграватимуть значну роль у взаєминах між Україною та ЄС, закріплених в Угоді про асоціацію. Окрім того, Мінекономрозвитку займатиметься питаннями промислової галузі, у зв'язку з реструктуризацією Міністерства промислової політики.

Сторони підтвердили спільне бачення необхідності подальшого проведення реформ в Україні, зокрема, з побудови повноцінної ринкової економіки, управління державними фінансами, створення фундаментальної концепції державного управління, продовження реформування податкової системи та подальшої дерегуляції (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722827&cat_id=244277212). – 2014. –31.10).

***

Держкомтелерадіо закликає керівників вітчизняних телерадіокомпаній утриматись від демонстрації контенту, у якому присутні такі одіозні особи, як Кобзон, Охлобистін, Задоронов, Пореченков.

Як відомо, Міністерство культури України оприлюднило перелік діячів культури Російської Федерації, які через їхню антиукраїнську позицію стали в нашій державі персонами нон-грата. У списку – чотирнадцять осіб.

«Саме ці апологети кривавого режиму Путіна – Кобзон, Охлобистін, Задоронов – найбільше доклалися до розпалювання міжнаціональної ворожнечі та пропаганди війни, очорнення України і українців. Очевидно, що їм та таким, як вони, не місце на нашій землі, – вважає директор департаменту інформаційної політики Держкомтелерадіо Богдан Червак. – Однак, окрім фізичної неприсутності в Україні, їх не повинно бути й у вітчизняному інформаційному просторі!»

Він наголошує, що у той час, коли на Донбасі ллється кров патріотів України, які захищають рідну землю від московських окупантів, аморально допускати в теле- та радіоефір таких відвертих українофобів. Це також неповага до пам'яті полеглих за нас і нашу Батьківщину.

«Переконаний, що керівники вітчизняних телерадіокомпаній, друкованих ЗМІ та Інтернет-видань є патріотами своєї держави і не допустять в інформаційний простір ворогів України на зразок кобзонів, охлобистіних, задорнових, пореченкових», – зазначає Б. Червак.

Як стало відомо, ICTV знімає з ефіру серіал «Агент національної безпеки», в якому у головній ролі знімався М. Пореченков (*Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722766&cat_id=244277212). – 2014. –31.10).

***

Уряд схвалив проект Закону України «Про внесення змін до Закону України “Про захист національного товаровиробника від субсидованого

імпорту»», розроблений Міністерством економічного розвитку і торгівлі України.

«Прийняття проекту Закону надасть можливість використовувати міжнародні стандарти при порушенні та проведенні антисубсидійних розслідувань. У нас вдосконалюються важелі для ефективного захисту національного товаровиробника від проявів недобросовісної торговельної практики», – констатував в. о. Міністра економічного розвитку і торгівлі України В. Пятницький.

Таким чином, зазначений проект Закону приведе норми чинного Закону у відповідність до міжнародних договорів України, удосконалив механізм проведення розслідувань й використання компенсаційних заходів за результатами таких розслідувань, зокрема шляхом застосування міжнародних стандартів при захисті національного товаровиробника від проявів недобросовісної торговельної практики (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722632&cat_id=244276429). – 2014. –31.10*).

***

Если террористы в течение двух суток не восстановят поврежденные линии электропередач (ЛЭП) и газопровод, Украина примет адекватные меры в отношении поставок электричества, газа и воды на территорию «ЛНР». Об этом в понедельник, 3 ноября, сообщил глава Луганской областной госадминистрации Г. Москаль.

«Террористы из ЛНР в очередной раз перебили линии электропередач, которые ведут с контролируемой ими территории в Станично-Луганский район. В результате населенные пункты с населением 42 тысячи жителей, которые с лета из-за тех же террористов 3 месяца оставались без света (электроэнергию удалось восстановить ценой огромных усилий всего две недели назад), снова полностью обесточены. Без электроэнергии прекратилась подача воды, отключено отопление», – говорится в его сообщении на сайте ОГА.

По его данным, ЛЭП перебиты намеренно, потому что никакие боевые действия на данной территории не велись. «Намеренно также перебит восстановленный газопровод в Чернухино. Все это притом, что на подконтрольной территории Украине постоянно действуют веерные отключения электроэнергии, от которых страдают граждане, а за электроэнергию и газ, которую Украина поставляет ЛНР, никто не платит ни копейки. И теперь, «как благодарность» они перебили нам электричество и газ», – заявил губернатор Луганщины.

По его мнению, такая ситуация недопустима.

«Поэтому предупреждаю ЛНР – если в течение двух суток они своими силами не восстановят электроснабжение в Станично-Луганский район и не восстановят газоснабжение Чернухино, а также не починят поврежденный газопровод возле с. Сокольники, ОГА будет вынуждена обратиться к правительству Украины принять адекватные меры в отношении поставок

электричества, газа и воды на территорию ЛНР», – подытожил Г. Москаль (*Независимое Бюро Новостей* (<http://nbnews.com.ua/ru/news/135824/>)). – 2014. – 3.11).

ПОЛІТИКА

По состоянию на 3 ноября Центральная избирательная комиссия обработала 99,93 % электронных протоколов участковых избирательных комиссий.

Об этом свидетельствуют данные, размещенные на сайте ЦИК.

За «Народный фронт» проголосовали 22,14 % избирателей, за партию «Блок Петра Порошенко» – 21,81 %, за «Объединение «Самопоміч» – 10,98 %. «Оппозиционный блок» получил 9,42 % голосов избирателей, Радикальная партия – 7,44 %, а «Батьківщина» – 5,68 % (*ЦВК* (<http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2014/wp300pt001f01=910.html>)). – 2014. – 3.11).

***

Данные уточненных протоколов с избирательных участков округа № 60 в Донецкой области вызывают подозрения и требуют более тщательного рассмотрения. Об этом на заседании ЦИК 1 ноября заявила зампред комиссии Ж. Усенко-Черная.

На заседании рассматривалась жалоба доверенного лица кандидата в депутаты А. Рыженкова – К. Коломойца. По его словам, расхождения в протоколах, которые предоставили члены окружкома, доходили до тысячи голосов в пользу оппонента его подопечного – кандидата от Блока Петра Порошенко.

«Один пример: 137 участок, где, по данным протоколов, за Рыженкова проголосовал 101 избиратель, за Лубинца 70. Сейчас оглашаются цифры, что за Рыженкова проголосовал 1 избиратель, а за Лубинца 1170. Не может быть таких расхождений», – отметил адвокат.

Он подчеркнул, что во время подсчета голосов были допущены нарушения: секретарь комиссии не принимал участия в выборах, его не допустили ни к подсчету голосов, ни к уточнению. Кроме того, пять членов комиссии не поставили свои подписи под протоколами.

Также К. Коломеец заявил, что на округе № 60 были манипуляции с явкой избирателей. «Если брать данные по всем протоколам округа, явка была около 27 тысяч избирателей. Согласно протоколам, переданным в ЦИК, явка составила 35 тысяч. Разница - 8 тысяч, это треть округа. И это на одного кандидата», – подчеркнул К. Коломеец, выступая на заседании ЦИК.

Махинации с явкой на округе № 60 вызвали подозрения и у членов Центризбиркома. По словам Ж. Усенко-Черной, явка избирателей по Донецкой области не превышала 30 %. Тогда как на некоторых участках 60-го округа, в частности, в селе Урзуф, она, по данным протоколов, доходила до 100 %.

«Даже быстрый обзор на предмет анализа активности избирателей в регионе свидетельствует об аномальных скачках активности, причем активность в явке совпадает с активностью за определенного кандидата. Это уже вызывает у нас подозрения, и мы будем более тщательно изучать эту документацию», – отметила зампред ЦИК (Главком (<http://glavcom.ua/news/245722.html>)). – 2014. – 2.11).

***

В партии «Народный фронт» сообщают, что переговорная группа в скором времени завершит работу над коалиционным соглашением. В партии также заявили, что на посту Премьер-министра останется А. Яценюк.

Об этом заявил кандидат в народные депутаты от партии «Народный фронт» В. Кириленко.

Сообщается, что представители переговорной группы по вопросам создания коалиции сформировали 7 рабочих групп, которые в течение 2-х дней доработают разделы коалиционного соглашения, касающиеся реформ.

«Создано семь рабочих групп по ключевым направлениям реформ. Два дня они работают и профессионально выписывают пункты соглашения. В четверг собирается большая переговорная группа, и, практически на 90 % уже будет готова содержательная часть коалиционного соглашения», – сказал кандидат в народные депутаты В. Кириленко.

По словам В. Кириленко, представители 3-х политических сил, участвующих в переговорах («Блок Порошенко», «Народный фронт», «Самопоміч»), наработали протокол, в котором выписали порядок формирования правительства.

«Коалиция вносит кандидата на должность Премьера, Премьер сам вносит кандидатуры в правительство под свою ответственность. Но перед этим коалиция их обсудит. Кандидатура Премьера, которая будет внесена коалицией, рискну заявить, 100 % это – Арсений Яценюк», – сказал Кириленко (Главком (<http://glavcom.ua/news/245996.html>)). – 2014. – 3.11).

***

2 ноября на Донбассе боевики провели псевдовыборы. С самого утра в Луганске и области возле избирательных участков наблюдались огромные очереди.

Такую ситуацию можно связать с уменьшением количества участков для голосования. На всей оккупированной части области создано всего лишь 90 избирательных участков.

Также явке поспособствовала агрессивная агитация в пользу «социальной карты», которую выдают в день выборов. Как заявляет руководство «ЛНР», в дальнейшем, без неё нельзя будет получить социальную помощь, пенсии и медицинское обслуживание. Жители запуганы и стараются получить карту как можно скорее (Главком (<http://glavcom.ua/news/245676.html>)). – 2014. – 2.11).

***

На брифінге, посвященому оглашенню результатів голосування, яке відбулося 2 листопада, т. наз. глава ЦИК «ДНР» Р. Лягин повідомив про формування легітимної влади «республіки».

«Вибори пройшли легітимно і без суттєвих порушень, які могли б вплинути на результати виборів. Тепер ми маємо легітимну владу, Донбас більше не є частиною України, подобається це комусь чи ні», – заявив Р. Лягин (*Вечерні новини* (<http://gazetavv.com/news/policy/1415016884-glava-tsik-dnr-zayavil-chto-donbass-bolshe-ne-ukraina.html>). – 2014. – 3.11).

***

2 листопада більше сотні людей вийшли на Майдан Незалежності в Києві, протестуючи проти проведення незаконного голосування на Донбасі.

Хода учасників акції протесту пройшла центром столиці з національними прапорами та плакатами з написами «Ні незаконним виборам на Донбасі» та «Донбас – це Україна».

До протесту долучилися вихідці з Донбасу, які через військові дії змушені були переїхати до інших українських регіонів.

Як відомо, 2 листопада на територіях, підконтрольних бойовикам «ЛНР» та «ДНР» проходить голосування на так званих «виборах». Лідери угруповань «ДНР» та «ЛНР» стверджують, що учасники «волевиявлення» оберуть «народні ради».

СБУ почала кримінальне провадження щодо так званих «виборів», які влаштували бойовики «ДНР» і «ЛНР».

ООН, США, СЄ, країни заходу та українська влада заявили про нелегітимність голосування (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042969/>). – 2014. – 2.11).

***

У Маріуполі, Дніпропетровську та Львові відбулися акції проти «виборів», які 2 листопада проводять терористи ДНР та ЛНР.

Так, у Маріуполі більше сотні людей влаштували мітинг на підтримку збереження єдності України. Учасники акції протестували проти так званих виборів у «ДНР». Про це повідомляють журналісти «Громадського Донецька».

Основне гасло акції – «Донбас не голосує — Донбас протестує!». Мітингувальники вийшли на площу з національними прапорами.

У Львові з півсотні переселенців з Донецької та Луганської областей долучилися до всеукраїнського марафону «Український Донбас проти терору». Вони протестували проти так званих "виборів" у контрольованих проросійськими сепаратистами частинах українського Донбасу.

За словами організаторів, їх попросило вийти на вулиці українських міст донецьке підпілля, щоб висловитися проти виборів, продемонструвати

єдність з Україною і створити альтернативну картинку для російських ЗМІ.

Учасники протесту тримали у руках плакати з написами – «Донецьк – мій дім, Україна – Батьківщина», «Донбас – це Україна, ми обираємо мир і проєвропейське майбутнє», «Ми – луганці, і ми не голосуємо 2 листопада», «Ми не вибираємо окупацію».

У своїх виступах переселенці говорили про те, що люди, які залишилися на окупованій території – заручники у своєму місті, що вони вперше об'єдналися, щоб сказати львів'янам, що донеччани і луганці – українці, і Донбас – це Україна, що на окупованих територіях проживає багато українських патріотів, що вони не голосують 2 листопада, бо не визнають цих виборів і уряду «ДНР» і «ЛНР».

У Дніпропетровську переселенці з Донбасу також закликали ігнорувати псевдовибори у ЛНР та ДНР.

«Ми хочемо продемонструвати, що в Донецькій і Луганській областях дуже багато патріотів і ми хочемо жити в Україні, хочемо повернутися додому в український Донбас. Ми не будемо голосувати на псевдовиборах і підкорятися уряду "ДНР"», – зазначила переселенка з Донбасу Д. Кропива.

Активісти зазначають, що вони самоорганізувалися не тільки для проведення цієї акції, а й для того, аби спробувати згуртуватися для організації подальшої спільної діяльності переселенців.

Марафон «Український Донбас проти терору» запланований у восьми містах України, де живуть переселенці, – окрім Львова, заходи відбуваються у Києві, Дніпропетровську, Маріуполі, Івано-Франківську, Черкасах, Слов'янську і Запоріжжі (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042990/>). – 2014. – 2.11).

***

4 мая в Одессе сторонники сепаратистов и российских оккупантов намереваются провести традиционный, так называемый «Русский марш». Как сообщает корреспондент «Взгляда из Одессы», информация о намерениях проведения «Русского марша», который в этот раз сепаратисты завуалированно назвали «Екатерининским маршем», распространяется в сепаратистских группах в социальных сетях.

Сторонники «Русского мира» намерены собраться на Соборной площади и пройти маршем по Дерибасовской к памятнику Екатерине II. Сообщается также о том, что для данного мероприятия в социальных сетях идет набор платной массовки «постоять с флагом за 200 грн».

В то же время, активисты целого ряда патриотических общественных организаций, партий, активисты евромайдана уже заявили, что «не допустят шествия пособников оккупантов и убийц украинских солдат по улицам украинского города».

Как известно, «Русский марш» – это традиционное шествие русских националистов, имперцев и неонацистов, проводимое в российских городах 4 ноября в честь освобождения Москвы от польских завоевателей. К Украине и украинцам эта дата не имеет ни малейшего отношения.

В Одессе «Русский марш» 4 ноября пару лет подряд организовывали активисты неонацистской организации «Славянское единство». Позже на основе «Славянского единства» была сформирована так называемая «Одесская дружина», принимавшая активное участие в столкновениях с евромайдановцами 2 мая (*Взгляд из Одессы* (http://od-news.com/index.php?option=com_content&task=view&id=5&Itemid=6). – 2014. – 3.11).

***

Незважаючи на те, що український кордон за останні кілька днів перетнула значна кількість російської військової техніки, офіційний Київ має намір дотримуватися «режиму припинення вогню». Військовослужбовці на передовій спостерігають пересування російської техніки і знаходяться в повному нерозумінні щодо даного наказу. Про це повідомляє на своїй сторінці у соцмережі волонтер Марина Комарова. «З розмови сьогодні з бійцем по телефону: “Зайшла колона російської техніки, на неї стоять спрямовані наші “Гради”. Але команда з Києва – вогонь не відкривати”», – повідомляє волонтер (7 днів (<http://7days-ua.com/news/kyjiv-zaboronyv-sylam-ato-strilyaty-po-rosijskij-tehnitsi-volonter/>). – 2014. – 3.11).

***

Верховный представитель Евросоюза по иностранным делам и политике безопасности Федерика Могерини считает «выборы» в Донецкой и Луганской «народных республиках» 2 ноября незаконными.

Об этом говорится в ее заявлении, опубликованном пресс-службой ведомства.

«Я считаю “президентские и парламентские выборы” в Донецкой и Луганской “народных республиках” новым препятствием на пути к миру в Украине. Голосование является незаконным и нелегитимным, и Европейский союз его не признает», – заявила Ф. Могерини.

Она добавила, что эти «выборы» противоречат минским соглашениям, и призвала к работе в направлении местных выборов на Донбассе в соответствии с украинским законодательством (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/245830.html>). – 2014. – 3.11).

***

Євросоюз не визнає «вибори» глав і депутатів парламентів в самопроголошених ДНР і ЛНР.

Про це заявив голова комітету Європарламенту з питань закордонних справ Е. Брок.

За його словами, «ці вибори є повною протилежністю духу і букві Мінського протоколу і вони націлені на підрив мирного врегулювання процесу на Донбасі» (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042981/>). – 2014. – 2.11).

***

Росія має утриматись від заяв щодо «виборів» на територіях Донбасу, окупованих терористами ДНР та ЛНР: вони можуть бути розцінені сепаратистами як заохочення.

Про це заявив глава МЗС Німеччини Ф.-В. Штайнмаєр.

«Заяви, які можуть бути розцінені сепаратистами як заохочення їхнього прагнення до відділення (від України), можуть лише додати ще більше олії в багаття/ Від цього я можу лише застерегти», – заявив Ф.-В. Штайнмаєр в інтерв'ю газеті Stuttgarter Nachrichten.

«Вибори однозначно суперечать мінськими домовленостями про припинення вогню, і саме тому ми їх не визнаємо», – заявив Ф.-В. Штайнмаєр, підтверджуючи позицію федерального уряду.

За словами глави МЗС ФРН, досягнута днями між Україною та Росією газова домовленість є важливим кроком для того, щоб розрядити кризу.

Також глава МЗС ФРН зазначив, що нині на передній план висувається питання обговорення критеріїв для послаблення санкцій проти Росії.

За словами Ф.-В. Штайнмаєра, передумовою цього кроку є послідовне виконання мінського мирного плану та початок політичного вирішення конфлікту

(Українська правда

(<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042983/>). – 2014. – 2.11).

***

В Совете федерации считают, что «выборы», проходящие на Донбассе, соответствуют Минским договоренностям и направлены на установление мира и стабильности в регионе.

Об этом заявил в интервью вице-спикер Совета федерации И. Умаханов.

По его словам, нельзя одновременно признавать выборы в Верховную Раду, которые, по мнению И. Умаханова, прошли с нарушениями, и не признавать «выборы» боевиков на Донбассе.

По мнению сенатора, выборы проходят без давления, абсолютно легитимно.

«Эти выборы демонстрируют истинные демократические ценности и должны привести к миру и стабильности в регионе, в результате будет избрана власть, которая должна стать законной стороной в переговорном процессе с Киевом», – заявил И. Умаханов (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/245776.html>). – 2014. – 2.11).

***

«Вибори» в ДНР і ЛНР відбулися, і Київ «зобов'язаний визнати» їх результати.

Таку думку висловив перший заступник голови комітету Держдуми у справах громадських об'єднань і релігійних організацій М. Маркелов («Єдина Росія»).

На його думку, «вже зараз можна з упевненістю сказати, що вибори в Донецькій і Луганській народних республіках відбулися», і вони є по суті

продовженням «процесу легітимізації влади в ДНР і ЛНР, розпочатого на референдумі в цих регіонах в травні».

Разом з тим, зазначив парламентарій, залишається відкритим питання визнання підсумків «виборів» київською владою.

«Київ зобов'язаний визнати результати виборів. І якщо до недавнього волевиявлення громадян в Україні (26 жовтня) багато запитань як з організації, так і по проведенню виборів, в тому числі це стосується численних зафіксованих порушень, то до ДНР і ЛНР ніяких претензій у цьому плані немає», – переконаний М. Маркелов.

Також депутат розраховує на «об'єктивну оцінку виборів з боку європейців», адже «зараз саме в Донбасі вирішується питання війни і миру».

Єдинорос переконаний, що «легітимізація влади в Донбасі призведе до якісно інших відносин з Росією, в тому числі в плані економічного співробітництва та допомоги, якого так потребують в Новоросії» (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042993/>). – 2014. – 2.11).

***

Выборы в Донецком и Луганском регионах прошли в целом организовано, при высокой явке избирателей.

Об этом речь идет в заявлении МИД РФ по факту завершения «выборов», проведенных террористическими организациями «ДНР» и «ЛНР» на территориях Донбасса.

«Мы уважаем волеизъявление жителей Юго-Востока. Избранные представители получили мандат для решения практических задач по восстановлению нормальной жизни в регионах», – отмечается в заявлении МИД РФ.

«С учетом состоявшихся выборов крайне важно предпринять активные шаги по налаживанию устойчивого диалога между центральными украинскими властями и представителями Донбасса в русле достигнутых в Минске договоренностей. Готовы вместе с нашими международными партнерами и далее конструктивно содействовать урегулированию кризисной ситуации в Украине», – отметили в ведомстве (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/245828.html>). – 2014. – 3.11).

***

Протягом 72 годин Росія провела навчання та випробування всіх трьох типів носіїв ядерного озброєння, що наявне в арсеналі армії РФ.

Про це повідомляє європейське видання BarentsObserver, яке спеціалізується на тематиці російсько-норвезьких стосунків.

Зона випробувань розтягнулася від Атлантики до Камчатського півострова, епіцентром випробування був регіон Баренцового моря, зазначають журналісти.

У навчаннях були задіяні космічні війська, відповідальні за запуск балістичних ракет, здатних нести ядерний заряд; стратегічні ядерні бомбардувальники ВПС; атомні підводні човни, що також оснащені ядерною

зброєю.

1 листопада на космодромі Плесецьк було здійснено запуск ракети Тополь-М шахтного базування, яка розроблена для несення термоядерного заряду.

Запуск визнали в Міноборони РФ, зазначивши, що за декілька хвилин «навчальна бойова частина ракети вразила умовну ціль на полігоні, розташованому на півострові Камчатка». В Мінборони заявили про «надзвичайно високу точність» наведення ракети. Відстань від Плесецька до Петропавловська-Камчатського перевищує 6000 км, що лише приблизно на тисячу км менше за відстань до Нью-Йорка.

Європейська правда вже повідомляла про кількаразові випадки несанкціонованого вторгнення російських бомбардувальників Ту-95 до політної зони держав Атлантики, зокрема – Норвегії, Британії та Португалії.

Країнам НАТО довелося піднімати винищувачі для перехоплення бомбардувальників, які не відповідали на запити у радіоефірі.

Перехоплення Ту-95 норвезьким винищувачем

VarentsObserver наводить заяву НАТО про те, що такі неузгоджені польоти становили загрозу цивільній авіації.

Третій тип носіїв ядерної зброї – атомні підводні човни – був протестований у середу, 29 жовтня, коли АПЧ «Юрій Долгорукий» здійснила навчальний запуск ракети «Булава», здатної нести ядерну зброю. Цей запуск пізніше також був підтверджений Міноборони Росії (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042961/>). – 2014. – 2.11).

***

Заяви Росії про підтримку сепаратистських «виборів» 2 листопада виходять за межі досягнутих Мінських угод.

Про це заявив держсекретар США Д. Керрі в інтерв'ю телеканалу Bloomberg.

«Ми б не розглядали їх (псевдовибори) як легітимні, вони можуть стати проблемою», – заявив Д. Керрі.

При цьому він схвалив укладення газових домовленостей між Києвом і Москвою, «деякі свідчення про відведення військ і зниження рівня насильства», але ці сигнали, на його думку, є дуже непевними.

«Цього недостатньо, щоб когось задовольнити, гадаю, ми стурбовані», – зазначив Д. Керрі.

Він також вважає, що запроваджені країнами Заходу санкції «мають глибокий вплив на російський бюджет та економіку», і Росія переживає «серйозні проблеми».

Україна, на думку держсекретаря США, може мати водночас «потужні» відносини і з Росією, і з Європою та стати «мостом між ними».

«Але президент Путін справді повинен вирішити, що він хоче поважати суверенні права народу України і працювати з нами в конструктивному руслі», – зауважив Д. Керрі.

Як відомо, раніше США, ЄС, ООН заявили, що «вибори» 2 листопада у

«ДНР» та «ЛНР» є нелегітимними і не будуть визнані.

Разом з тим глава МЗС РФ С. Лавров заявив, що Москва планує визнати результати голосування (Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/2/7042989/>)). – 2014. – 2.11).

***

На этой неделе Европейский союз обсудит санкции в отношении России.

Об этом во время брифинга в Брюсселе заявила пресс-секретарь главы дипломатии ЕС М. Косьянчич.

«Ограничительные меры постоянно пересматриваются», – заявила она в ответ на вопрос, планирует ли ЕС пересмотреть санкции в отношении России из-за ее заявления о псевдовыборах в «ДНР» и «ЛНР».

«Страны-члены обсудят это позже в течение недели», – добавила она.

Напомним, в Германии считают, что если Россия не прекратит вмешиваться в события на Донбассе, тогда может возникнуть необходимость введения новых санкций (Главком (<http://glavcom.ua/news/245964.html>)). – 2014. – 3.11).

ЕКОНОМІКА

Новым поставщиком природного газа в Украину может стать немецкий концерн E.ON. Об этом говорится в сообщении Министерства энергетики и угольной промышленности Украины.

Ведомство согласовало подписание рамочного контракта купли-продажи природного газа между E.ON Global Commodities SE и НАК «Нафтогаз Украины».

Отметим, что еще в 2012 г. «Нафтогаз» подписал договор о поставке газа с западного направления с другим крупным игроком, немецким концерном RWE. Однако наладить с его помощью импорт газа из ЕС в промышленных объемах не получилось.

Как известно, Украина значительно сократила закупки российского ресурса, который обходится для «Нафтогаза» дороже, чем для европейских потребителей. Власти объявили, что в будущем намерены закупать у «Газпрома» не более 10-15 млрд куб. м в год против 25 млрд куб. м в 2013 г. и 33 млрд куб. м в 2012 г. Ранее «Нафтогаз» закупал до 50 млрд куб. м в РФ (Минпром (<http://www.minprom.ua/news/168622.html>)). – 2014. – 3.11).

***

В октябре текущего года в Украину было импортировано 892 млн 200 тыс. куб. м природного газа. Об этом сообщает отдел связей с общественностью ПАО «Укртрансгаз».

Весь объем голубого топлива поступал из Словакии и Польши в объемах 809 млн 300 тыс. куб. м и 82,9 млн куб. м соответственно.

Таким образом, за 10 месяцев 2014 г. из Европы в Украину поступило 3,1 млрд куб. м природного газа, что на 42 %, или 1,3 млрд куб. м, больше показателей аналогичного периода прошлого года.

Следует отметить, что 20 октября по словацкому транзитному коридору поступило рекордных 30,4 млн куб. м в сутки.

Напомним, что с 1 октября ПАО «Укртрансгаз» начал в автоматическом режиме публикацию данных о транзите природного газа в ЕС на информационной платформе ассоциации операторов газотранспортных сетей Европы (*Минпром* (<http://www.minprom.ua/news/168635.html>). – 2014. – 3.11).

***

3 1 листопада Українська залізнична швидкісна компанія забезпечить усі швидкісні поїзди POS-терміналами. Завдяки новій послугі пасажирів зможуть розрахуватися у швидкісних поїздах платіжними та кредитними картками, а також поповнювати мобільний рахунок. На першому етапі послуга надаватиметься у тестовому режимі.

POS-терміналами будуть забезпечені усі поїзди, що обслуговує Українська залізнична швидкісна компанія. Зокрема, це поїзди виробництва Hyundai Rotem, ЕКр-1 «Гарпан» та «Україна-2» (швидкісний поїзд локомотивної тяги) (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247722669&cat_id=244277212). – 2014. – 31.10).

***

В Донецькій області об'єм виробництва металлопродукції в октябрі вирос по порівнянню з показателями вересня. Об этом пишет РБК со ссылкой на пресс-службу Донецькой областной государственной администрации.

«Среднесуточное производство всех видов металлопродукции на предприятиях металлургического комплекса Донецькой области в октябрі текущего года по сравнению с вереснем увеличилось», – говорится в сообщении.

В частности, рост производства чугуна составил 47,3 %, стали – 21,4 %, проката – 32,6 %. Среднесуточное производство кокса увеличилось на 64,1 %.

В профильном департаменте также сообщили, что по состоянию на 31 октября в Донецькой области из 15 доменных печей на металлургических предприятиях региона в работе находились 9. В сталеплавильном производстве из 8 конвертеров работают 6 (*Новости Facenews* (<http://www.facenews.ua/news/2014/253902/>). – 2014. – 3.11).

***

Первая партия южноафриканского угля доставлена на Змиевскую ТЭС. Об этом сообщают в «Укринтеренерго».

«30 октября 2014 г. завершена разгрузка первого судна из Южно-Африканской Республики Scotian Express с углем антрацитовой группы объемом 84 205 метрических тонн и начата отгрузка угля в Змиевской ТЭС ПАО «Центрэнерго». Всего на Змиевскую ТЭС будет поставлено 50,0 тыс. т угля, на Трипольскую ТЭС – 34,205 тыс. т», – говорится в сообщении.

Как отмечается, по состоянию на 3 ноября 2014 г. на Змиевской ТЭС разгружено 51 полувагонов (около 3,5 тыс. т) первой партии угля, и ожидается отправка второй партии угля в таком же объеме (50-52 полувагоны, около 3,5 тыс. т). После этого планируется загрузка третьей партии угля (около 50 вагонов) и ее отправление 4 ноября 2014 г.

С 5 ноября 2014 планируется отправка еще двух партий угля, одна из которых предназначена для Змиевской ТЭС (около 3,5 тыс. т), а вторая – для Трипольской ТЭС (около 3,5 тыс. т). В дальнейшем отгруженный уголь будет поставляться партиями по 50-55 полувагонов ежедневно для каждой электростанции.

Как сообщалось, 31 октября 2014 г. к терминалу TIS-уголь прибыло и поставлено под разгрузку второе судно MVA Future из Южно-Африканской Республики, с углем в объеме почти 79 тыс. т. Выгрузку судна планируется завершить 3 ноября 2014 г.

Ожидаемая дата прибытия из ЮАР третьего судна Bottiglieri Challenger с углем объемом около 85 тыс. т – 9 ноября 2014 г. Как отмечается, четвертое судно MVA Rosaria вышло из порта Ричардс-Бей и направляется в Украину (*Минпром (<http://www.minprom.ua/news/168643.html>). – 2014. – 3.11*).

***

Другий транш цільової субвенції, а це ще 3 млн 400 тис. грн, отримала Рівненщина на заходи з енергозбереження. Про це повідомив голова ОДА С. Рибачок під час прес-конференції.

«Таким чином для області з держбюджету вже спрямовано 6 млн 800 тис. грн. Ще стільки ж Рівненщина отримає до кінця року, – зазначив С. Рибачок. – Загалом державні кошти спрямують для 46 об'єктів Рівненщини, де вже здійснюють або планують проводити енергетичні проекти щодо заміщення імпортного палива – реконструкція систем опалення, встановлення твердопаливних котлів».

За словами голови облдержадміністрації, процес щодо заміни газових котлів по держпрограмі має завершитися до кінця року. «Сьогодні одним із лідерів у цьому напрямку є Сарненщина. Якісно енергопроекти впроваджуються у Гощанському, Корецькому та Рівненському районах», – підсумував С. Рибачок (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247725249&cat_id=244277216). – 2014. – 3.11*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Национальный банк Украины договорился с Международным валютным фондом об оплате за российский газ напрямую из золотовалютных резервов. Об этом в ходе брифинга сообщила журналистам глава национального банка Украины В. Гонтарева.

Глава НБУ подчеркнула, что в результате победы демократических проевропейских сил на выборах в Верховную Раду можно говорить о политической стабилизации в стране, а также строить более оптимистичные прогнозы в отношении макроэкономической ситуации, учитывая достигнутые договоренности о закупке газа.

«Нам удалось договориться с Международным валютным фондом, что все платежи для оплаты газа мы сможем делать напрямую из наших валютных резервов. МВФ нас в этом поддержит. Поэтому нет никаких сомнений, что все оплаты, о которых мы договорились, за газ перед "Газпромом" по последнему договору закупки газа и реверсный газ, который у нас уже законтрактован, мы поддержим», – сказала В. Гонтарева.

Она пояснила, что таким образом крупнейший импортер НАК «Нафтогаз Украины», который мог бы создавать дисбалансы, не попадает на валютный рынок, что окажет стабилизирующий эффект на национальную валюту.

Напомним, что 30 октября представители Украины, России и Еврокомиссии подписали документы, которые позволят решить проблему дефицита поставок газа Киеву для прохождения отопительного сезона.

В соответствии с договоренностями, Россия должна возобновить поставки газа Украине, которые были полностью прекращены в июне этого года, после того, как получит 1,45 млрд долл. оплаты в счет долга за ранее поставленное топливо.

В общей сложности до конца года Украина должна перечислить России 4,6 млрд долл.: 3,1 млрд из которых за ранее поставленный газ и 1,5 млрд – аванс за 4 млрд куб. м газа, которые РФ еще должна поставить Киеву (*Телеграф* (<http://telegraf.com.ua/biznes/ekonomika/1558020-ukraina-dogovorilas-s-mvf-platit-za-gaz-iz-zolotovalyutnyih-rezervov.html>). – 2014. – 3.11).

***

Киев готов покупать уголь в регионах Донбасса, которые находятся под контролем сепаратистов. Об этом заявил первый замминистра энергетики и угольной промышленности Украины Ю. Зюков.

Он подчеркнул, что деньги, которые планируется заплатить за полученный уголь, должны пойти на зарплату для шахтеров, а также на оплату электроэнергии и на решение социальных вопросов в шахтерских городах и поселках.

Ю. Зюков отметил, что сегодня инфраструктура уже позволяет осуществлять поставки угля из шахт Донбасса на украинские теплоэлектростанции. По его словам, уголь будет оплачен после проверки его качества и поступления на склады теплоэлектростанций (*Минпром* (<http://www.minprom.ua/news/168621.html>). – 2014. – 3.11).

***

Збір до Державного бюджету при планових показниках із урахуванням внесених змін, у тому числі розпорядниками коштів по власних надходженнях, у сумі 362 млрд грн забезпечено на 92,5 %, недонадходження – 27,1 млрд грн. Про це повідомляє прес-служба Держказначейства.

Як зазначається, до загального фонду Державного бюджету України зібрано 291,9 млрд грн або 95,1 % від суми, передбаченої помісячним розписом доходів на січень-жовтень, недонадходження – 14,9 млрд грн.

«Державною фіскальною службою не забезпечено збору до загального фонду державного бюджету на суму 15,1 млрд грн», – йдеться у повідомленні.

У тому числі, податковими органами не забезпечено збору на суму 11 млрд грн, митними органами – на 4,2 млрд грн.

До спеціального фонду Державного бюджету за січень-жовтень 2014 р. без урахування ОВДП по відшкодуванню ПДВ зібрано 43 млрд грн або 96,5 % до планових показників Міністерства фінансів, недонадходження – 1,6 млрд грн.

«Виконання планових показників доходів спеціального фонду Державного бюджету забезпечено на 77,9 %, недонадходження – 12,2 млрд грн», – повідомляє прес-служба (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/11/3/502614/>). – 2014. – 3.11).

***

Видобуток газу в РФ за 10 місяців 2014 скоротився на 5,3 % і становив 516,6 млрд куб. м.

Про це йдеться у матеріалах Центрального диспетчерського управління ПЕК, пише «Прайм».

В жовтні видобуток скоротився на 15,4 % до 53 млрд куб. м.

«Газпром» скоротив видобуток газу з січня по жовтень на 9,9% до 352,3 млрд кубометрів, а в жовтні – на 23,4 % до 35,4 млрд куб. м (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/11/2/502433/>). – 2014. – 2.11).

***

Компанія Antofagasta в январе-серпня 2014 г. по сравнению с аналогичным периодом 2013 сократила производство меди на 3,9 %. Об этом свидетельствуют данные концерна, сообщает ИАЦ «Минерал».

Выпуск красного металла в заданный период составил 517,3 тыс. т.

Производство молибдена Antofagasta понизилось на 17,9 %, до 5,5 тыс. т.

Напомним, что Antofagasta в IV квартале 2013 г. по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. увеличила производство меди на 4,9 %, до 182,9 тыс. т. В целом по итогам минувшего года выпуск красного металла достиг 721,2 тыс. т. Как ожидается, в нынешнем году Antofagasta произведет 700 тыс. т меди.

Antofagasta является одним из крупнейших в мире поставщиков меди. Компания эксплуатирует ряд рудников в Чили, в том числе Los Pelambres, El Tesoro и Michilla. Также корпорация ведет проекты за рубежом (*Минпром* (<http://www.minprom.ua/news/168642.html>). – 2014. – 3.11).

***

Турция в январе-сентябре 2014 г. по сравнению с аналогичным периодом 2013 г. сократила импорт стали на 9,1 %. Об этом свидетельствуют данные статистики.

Так, поставки металла в страну составили в отчетный период 10,05 млн т.

Ранее сообщалось, что Турция в сентябре 2014 г. по сравнению с августом сократила производство стали на 0,3 %. В частности, объемы выплавки металла в стране составили в указанный период 2,89 млн т.

Напомним, что Турция в августе 2014 г. по сравнению с августом 2013 г. увеличила производство стали на 13,9 %. Объемы выплавки металла в стране в заданный период составили 2,9 млн т. По сравнению с предыдущим месяцем выпуск стали в Турции вырос на 2,8 % (*Минпром* (<http://www.minprom.ua/news/168651.html>). – 2014. – 3.11).